

ISO 9001

ISO 14001

OHSAS 18001

Zamawiający:

Gmina Choczewo
ul. Pierwszych Osadników 17,
84-210 Choczewo

Nr umowy/zlecenia: ZWO 06/2014

INWENTARYZACJA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST ORAZ PROGRAM USUWANIA AZBESTU Z TERENU GMINY CHOCZEWO

Lipiec 2014

Projekt został współfinansowany w ramach realizacji zadania
wynikającego z „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.

Opracował: Andrzej Rudzki
Adam Nowicki

Zatwierdził: Marcin Konopczyński

www.amtrans.pl

SPIS TREŚCI

1.	Charakterystyka Gminy	3
2.	Wprowadzenie	5
3.	Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzkiego.....	6
4.	Prawne aspekty dotyczące postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.....	8
5.	Cel i zadania programu	12
6.	Inwentaryzacja wyrobów azbestowych.....	13
6.1.	Metodyka i zakres inwentaryzacji	13
6.2.	Wyniki inwentaryzacji.....	14
6.3.	Azbest usunięty z terenu gminy w latach poprzednich.....	18
6.4.	Składowiska odpadów niebezpiecznych.....	19
7.	Program działań zmierzający do usunięcia wyrobów azbestowych .	20
7.1.	Strategia usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych.....	20
8.	Beneficjenci programu	22
9.	Harmonogram realizacji zadania	22
10.	Finansowe aspekty realizacji programu	23
11.	Harmonogram rzeczowy realizacji zadania	26
12.	Potencjalne źródła finansowania	28
12.1.	Dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i GW	28
12.2.	Inne źródła finansowania.....	30
	Środki norweskie	30
	Program Operacyjny Infrastruktura I Środowisko.....	31
13.	Wpływ wdrożenia programu na środowisko	32
14.	Podsumowanie	34
15.	Spis tabel	36
16.	Materiały źródłowe	36
17.	Załączniki	40

1. Charakterystyka Gminy

Gmina Choczewo położona jest na terenie **Pobrzeża Kaszubskiego** - w północnej części Województwa Pomorskiego, w Powiecie Wejherowskim. Zajmuje obszar prawie 19 000 ha, w jej skład wchodzi 31 wsi, w tym 14 sołectkich. Liczba mieszkańców w gminie wynosi ok. 6 tys. osób. Siedzibą władz gminnych jest miejscowość Choczewo.

Gmina Choczewo jest jedyną gminą w Powiecie Wejherowskim z bezpośrednim dostępem do morza /17 km linii brzegowej/. Do przebywania i wypoczyniania właśnie na tym terenie zachęca nieskażone morskie powietrze, z dużą zawartością jodu, czyste plaże w Lubiatowie, Sasinie-Stilo i Stąjszewie, a także usytuowane malowniczo wśród lasów i zasobne w ryby /liny, szczupaki, węgorze/ jeziora: Choczewskie i Kopalińskie. Zarówno nad morzem, jak i nad jeziorami znajdują się urocze kąpieliska i dobrze wyposażone pola namiotowe wraz z zapleczem gastronomicznym. Kolejnym atutem są lasy - czyste i bogate w runo leśne oraz grzyby.

Na terenie gminy znajdują się liczne obszary chronione t.j. trzy rezerваты przyrody: „**Mierzeja Sarbska**”, który od północy graniczy z plażą, natomiast od południa z Jeziorem Sarbsko, **przedmiotem ochrony jest wąski pas wydm nadmorskich**, 80% powierzchni pokrywają zbiorowiska leśne, należące głównie do różnych postaci zespołu boru bażynowego, licznie występuje tu gatunki roślin naczyniowych ponad 340, w tym 28 gatunków prawnie chronionych; „**Borkowskie Wąwozy**” o powierzchni 40,64 ha, obejmuje leśne zbocze będącą częścią doliny Chełstu, **ochronie podlegają tu głównie liczne nisze źródłowe ze specyficzną roślinnością źródłową**, a także zbiorowisko kwaśnej buczyny niżowej, fragmentami ze starym, ok. 100-letnim drzewostanem; „**Choczewskie Cisy**” obszar o powierzchni 9,19 ha, położony w obrębie błot przymorskich w zachodniej części Pobrzeża Kaszubskiego, **przedmiotem ochrony jest stanowisko naturalnie odnawiającego się cisa** (*Taxus baccata*) w wielogatunkowym lesie mieszanym, na jedynym tak obfitym stanowisku w województwie pomorskim (w rezerwacie populacja cisa wynosi ok. 900 okazów).

Dodatkowo w granicach gminy Choczewo występują obszary Natura 2000 tj. **Mierzeja Sarbska (PLH220018)** stanowiąca kompleks wydm wałowych i parabolicznych (w części ruchomych) oraz zróżnicowanych wilgotnościowo, porastających je borów bażynowych, **ponad 50% obszaru zajmuje 9 typów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej; Jeziora Choczewskie (PLH220096)** obejmujące ochroną **dwa wysunięte najdalej na północ w Polsce jeziora lobeliowe: Jezioro Choczewskie i Jezioro Czarne**, wraz z częścią ich zlewni, ostoje chronią populację elismy wodnej (pływającej) oraz populacji poryblinu kolczastego (jedna z ośmiu ostoi w Polsce); **Przybrzeżne wody Bałtyku (PLB990002)** zajmujące pas wód przybrzeżnych Bałtyku o około 15 kilometrowej szerokości i głębokości sięgającej od 0 do 20 m, obszar stanowi **ostoję ptasią o randze europejskiej** zimują w znaczących ilościach **2 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej: nur czarnoszyi i nur rdzawo szyi; Lasy Lęborskie (PLB220006)** obszar o urozmaiconej rzeźbie terenu, od lekko pagórkowatej na północy, po zdecydowanie falistą na południu, gdzie znajdują się najbardziej strome zbocza, dominującym typem siedlisk są lasy mieszane, dużo rzadziej pojawiają się siedliska boru i boru mieszanego, **stanowią ostoję dla wielu gatunków ptaków, z których co najmniej 8 zostało wymienionych w załączniku I**

Dyrektywy Ptasiej, a 2 spośród nich zostały umieszczone w Polskiej Czerwonej Księdze, jako gatunki zagrożone.

Na obszarze gminy znajdują się również **Nadmorski Obszar Chronionego Krajobrazu** oraz **Choczewsko – Saliński Obszar Chronionego Krajobrazu**. Występują także licznie pomniki przyrody około 60 szt. drzew, z tego 37 szt. objętych ochroną Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody.

Na wysokiej, zalesionej wydmie, 1000 m od linii brzegowej, usytuowana jest jedna z najpiękniejszych na Kaszubach **latarni morskich - Stilo**. Wokół latarni rozpościerają się tereny wydmowe, zalesione na obszarze przeszło 300 ha kosodrzewiną, sprowadzoną na teren Gminy Choczewo pod koniec XIX wieku. Obiekt udostępniany jest zwiedzającym corocznie, od początku czerwca do końca sierpnia. Wokół latarni rozpościerają się tereny wydmowe, zalesione na obszarze przeszło 300 ha kosodrzewiną.

Niezaprzeczalne walory turystyczne gminy, jej położenie oraz nieskażone środowisko stały się podstawą do powstania na bazie dotychczasowych gospodarstw rolnych - gospodarstw agroturystycznych, oferujących nie tylko wypoczynek na łonie natury, ale również wyżywienie oparte na własnych produktach. Wśród zamieszkujących tu osób można spotkać wielu pasjonatów - twórców ludowych i profesjonalnych.

Gospodarstwa agroturystyczne znajdują się w Sasinie, Słajszewie, Ciekocinie, Choczewie, Kierzkowie, Kopalinie, Lubiawie, Gościęcinie. Oferta agroturystyczna obejmuje też "**wczasy w siodle**".

Gmina Choczewo ma również ciekawą i bogatą, sięgającą czasów średniowiecza historię, nierozzerwalnie związaną z losami Pomorza Gdańskiego i Ziemi Łęborskiej. Charakterystycznym jest to, że właśnie tutaj znajduje się największa ilość zabytkowych dworów i pałaców wraz z zachowanymi kompleksami parkowymi, w których gospodarzami były znane pomorskie rody: Dzięcielskich, Wejherów, Jackowskich, Łętowskich, Krokowskich, Przebendowskich. Niektóre z obiektów, przywrócone do dawnej świetności, otworzyły swoje podwoje dla gości i funkcjonują jako ośrodki wypoczynkowe. Są to: **pałac w Starbieniu**, gdzie obecnie mieści się filia Kaszubskiego Uniwersytetu Ludowego, **pałac w Zwartowie**, gdzie znajduje się Ośrodek Wczasowo-Szkoleniowy "Relaks" oraz **w Sasinie**, w którym mieści się prywatny ośrodek o nazwie: "Pałac Sasino". Natomiast w odbudowywanym **dworze w Przebendowie** ma swą siedzibę Stacja Badania Wędrówek Ptaków Uniwersytetu Gdańskiego. W Osiekach, Ciekocinie i Zwartowie znajdują się zabytkowe kościoły.

2. Wprowadzenie

Wyroby azbestowe szczególnie powszechnie wykorzystywano w kilku dziedzinach gospodarki. Najliczniejszą grupę zastosowań stanowią wyroby stosowane w budownictwie.

Azbest stosowano w wyrobach budowlanych powszechnego użycia: eternit, czyli płyty faliste azbestowo-cementowe o zawartości 10-13% azbestu do pokryć dachowych, płyty prasowane – płaskie o zbliżonej zawartości azbestu, płyty KARO – dachowe pokrycia lub elewacje, rury azbestowo-cementowe wysokociśnieniowe (krokidolit) i kanalizacyjne, stosowane także jako przewody wentylacyjne i dymowo-spalinowe (zawartość azbestu ok. 22%), kształtki azbestowo-cementowe oraz elementy wielkowymiarowe, stosowane w budownictwie ogólnym i przemysłowym (płyty azbestowo-cementowe płaskie wykorzystywane w lekkich przegrodach ścian warstwowych i wbudowane w płyty warstwowe prefabrykowane – PW3/A, PŻ/3W i PŻW 3/A/S).

Azbest mógł być stosowany w *budownictwie* wszędzie tam, gdzie potrzebna była podwyższona odporność ogniowa i zabezpieczenia ogniochronne elementów narażonych lub potencjalnie narażonych na wysoką temperaturę (klapy przeciwpożarowe, ciągi telekomunikacyjne, tablice rozdzielcze elektryczne, węzły ciepłownicze, obudowa klatki schodowej, przejścia kabli elektrycznych, przewodów ciepłowniczych i wentylacyjnych między stropami, zabezpieczenia elementów stropowych i ściennych strychów, piwnic, dróg ewakuacyjnych, konstrukcji stalowych). Azbest stosowano także w tkaninach wygłuszających hałas. Wyroby z azbestem projektanci dobierali indywidualnie do obiektów, z uwzględnieniem wymagań przeciwpożarowych.

Energetyka. Azbest stosowano w elektrociepłowniach i elektrowniach, w obmurzach kotłów (jako izolacje termiczne w formie sznurów i tektur na uszczelnieniach dylatacji podgrzewaczy powietrza), a także w uszczelnieniach urządzeń poddanych wysokiej temperaturze, w zaworach, wymiennikach ciepła, w izolacjach tras ciepłowniczych (jako płaszcze azbestowo-cementowe lub azbestowo-gipsowe).

Transport. Azbest stosowano do termoizolacji i izolacji elektrycznych urządzeń grzewczych w elektrowozach, tramwajach, wagonach, metrze (maty azbestowe w grzejnikach i tablicach rozdzielni elektrycznych), w termoizolacji silników pojazdów mechanicznych, w uszczelkach pod głowicę, elementach kolektorów wydechowych oraz elementach ciernych – sprzęgłach i hamulcach. Powszechnie stosowano azbest w kolejnictwie, w przemyśle lotniczym i stoczniowym, np. w statkach, szczególnie w miejscach narażonych na ogień, wymagających zwiększonej odporności na wysoką temperaturę.

Ustawa Prawo ochrony środowiska uznała azbest za substancję stwarzającą szczególne zagrożenie dla środowiska i wymagającą szczególnej ostrożności w czasie użytkowania zawierających ją wyrobów i przy ich demontażu, jak również przemieszczaniu powstałych odpadów.

Ustawa o odpadach nakazuje opracowanie planów gospodarki odpadami na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Powinny one zawierać zapisy dotyczące usuwania wyrobów zawierających azbest,

najlepiej w formie odpowiedniego programu inwentaryzacji i eliminowania z użytkowania wszystkich wyrobów azbestowych.

3. Szkodliwość azbestu dla zdrowia ludzkiego

Azbest to nazwa minerału włóknistego występującego w przyrodzie, który wykazuje znaczną wytrzymałość na rozciąganie, źle przewodzi ciepło, ma właściwości dźwiękochłonne i jest względnie odporny na działanie czynników chemicznych. Te właściwości azbestu sprawiły, że stał się on materiałem bardzo rozpowszechnionym w naszym otoczeniu, znajdując zastosowanie przy wytwarzaniu całej gamy wyrobów przemysłowych, jak i produktów używanych w życiu codziennym. Wyroby zawierające azbest oraz odpady azbestowe można podzielić – w zależności od trwałości i ilości zastosowanego spoiwa wiążącego – na: miękkie (łamliwe, kruche) i twarde (nie kruche, sztywne).

„Wyroby miękkie” o gęstości < 1000 kg/m³ charakteryzują się dużym procentowym udziałem azbestu. Łatwo ulegają uszkodzeniom, powodując duże emisje pyłu azbestu. Najczęściej spotykane są w obiektach przemysłowych (elektrociepłownie, huty). Narażeni na oddziaływanie tych pyłów są pracownicy wykonujący remonty izolacji lub uszczelnień urządzeń z udziałem azbestu. Uszczelnienia w instalacjach grzewczych – sznur azbestowy (wymagana jest jego wymiana bez względu na stan techniczny, z powodu trudnych warunków eksploatacji).

Wyroby miękkie to m.in.:

- sznury, płótna, tkaniny z dodatkiem azbestu (lub wykonane z samego azbestu),
- płyty i uszczelki kinkieryt (typu gambit, polonit), stosowane w ciepłownictwie na złączach rur, zaworów z gorącą wodą lub parą,
- płaszcze azbestowo-gipsowe stosowane w izolacji rur w ciepłownictwie,
- płyty i tektury miękkie (stosowane w izolacjach ognioochronnych),
- płyty ognioochronne typu „pyral” produkcji czechosłowackiej lub „sokalit” produkcji NRD, zawierające ok. 30 - 50% azbestu (służą do okładzin ognioochronnych konstrukcji budynków oraz jako sufity podwieszane o podwyższonej odporności na ogień, także jako materiał do klap przeciwpożarowych i przeciw dymnych),
- natryski azbestowe na konstrukcje stalowe zastosowane jako ognioochronne zabezpieczenie stalowej konstrukcji budynków o tzw. konstrukcji nieszytywnej (np. budynki przemysłowe, biurowe; często są to obiekty indywidualnie projektowane, „nasycone” technologią budowlaną krajów zachodnioeuropejskich z lat 60 -70., np. budynki ambasad).

Różne wyroby miękkie stosowane w budynkach z lat 60-70:

- a) płótno azbestowe na uszczelnieniu tłumika drgań w systemie klimatyzacji,
- b) tektura azbestowa,
- c) cienki sznur azbestowy.

„Wyroby twarde” o gęstości > 1000 kg/m³ są to najpowszechniej występujące w krajowym budownictwie wyroby zawierające azbest. Charakteryzują się dużym stopniem zwięzłości, dużym udziałem spoiwa (najczęściej jest nim cement), niską procentową zawartością azbestu (ok. 5%

w płytach płaskich lignocementowych modyfikowanych, 12 - 13% w płytach płaskich i falistych azbestowo-cementowych i ok. 20% w rurach azbestowo-cementowych).

W przeciwieństwie do wyrobów miękkich, przez długi okres pozostają wyrobami emitującymi małe ilości pyłu azbestu. Można je więc uważać za mniej groźne w użytkowaniu oraz podczas prac remontowych od wyrobów miękkich. Mniej groźne są też ich odpady. Emisja pyłu azbestu może powstawać podczas uszkodzeń mechanicznych, np. przy piłowaniu lub szlifowaniu szybkoobrotowymi narzędziami elektrycznymi, nie wyposażonymi w miejscowe odciąg pyłu.

Do emisji pyłu dochodzi także w trakcie trwania destrukcji, np. emitują go stare płyty pokryć dachowych azbestowo-cementowych o naruszonej przez czynniki atmosferyczne lub chemiczne powierzchni zewnętrznej. Wówczas zanieczyszczony jest też grunt w bezpośrednim sąsiedztwie rynny odprowadzającej wodę opadową.

Wyroby twarde to m.in.:

- płyty azbestowo-cementowe faliste,
- płyty azbestowo-cementowe płaskie prasowane,
- płyty azbestowo-cementowe karo,
- płyty warstwowe PW3/A i podobne,
- rury azbestowo-cementowe,
- złącza, listwy, gąsiorzy wykonane z azbestocementu,
- płaszcze azbestowo-cementowe stosowane w izolacji rur w ciepłownictwie.

Azbest jest naturalnym, praktycznie niezniszczalnym surowcem o budowie włóknistej. Pęczki włókien mogą rozszczepić się na włókna cieńsze niż ludzki włos, kruszą się i łamią, przedostając w ten sposób do atmosfery dopóki włókna nie są uwalniane do powietrza i nie występuje ich wdychanie, wyroby z udziałem azbestu nie stanowią zagrożenia dla zdrowia. Na występowanie i typ patologii wpływa rodzaj azbestu, wymiary tworzących go włókien i ich stężenie oraz czas trwania narażenia. Biologiczna agresywność pyłu azbestowego jest zależna od stopnia penetracji i liczby włókien, które uległy retencji w płucach. Dużą rolę odgrywa także wrażliwość osobnicza (podatność danej osoby) i palenie papierosów. Unoszące się w powietrzu, niewidoczne dla oka, włókna azbestowe są wdychane przez ludzi i wnikają do organizmu człowieka przez układ oddechowy. Zalegające w płucach włókna mogą powodować zwłóknienie tkanki płucnej, czyli azbestozę, ale także raka płuc i międzybłoniaka opłucnej. Azbest jest najbardziej niebezpiecznym czynnikiem rakotwórczym. Największe zagrożenie stanowią włókna mikroskopijnej wielkości, które na zawsze pozostają w płucach i mogą powodować choroby nowotworowe płuc. Ważna jest świadomość, że choroby wywołane azbestem rozwijają się po 10-40 latach od czasu kontaktu z azbestem.

Wyroby azbestowe będące w dobrym stanie technicznym oraz odpowiednio zabezpieczone nie stanowią istotnego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Zagrożenie jednak pojawia się wówczas, gdy zaistnieją warunki stwarzające możliwości uwalniania się włókien azbestowych do otoczenia. Do sytuacji takich dochodzi najczęściej w wyniku poddawania elementów azbestowych obróbce mechanicznej, jak również wskutek naruszenia

struktury wyrobu spowodowanej naturalnym starzeniem się materiału oraz pod wpływem oddziaływania czynników atmosferycznych.

Azbest jest zaliczany do dziesięciu najgroźniejszych substancji zanieczyszczających na ziemi. W związku z tym, azbest znajduje się w wykazie opracowanym przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, jako niebezpieczna substancja chemiczna o udowodnionym działaniu rakotwórczym dla człowieka. Badania naukowe udowodniły, że azbest stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia w następstwie długotrwałego narażenia dróg oddechowych na wdychanie jego włókien.

Największe zagrożenie dla organizmu ludzkiego stanowią włókna respirabilne, czyli takie, które mogą występować w postaci trwałego aerozolu w powietrzu i przedostawać się z wdychanym powietrzem do organizmu. Są one dłuższe od 5 mikrometrów, mają grubość nie większą niż 3 mikrometry i stosunek długości do średnicy mniejszy niż 3 : 1.

Włókna te wdychane do pęcherzyków płucnych, nie mogą już być wydalone. Ich szkodliwe działanie może ujawnić się dopiero po wielu latach w postaci następujących schorzeń: pylica azbestowa (azbestoza), międzybłonniaki opłucnej i rak płuc.

Im więcej jest włókien w powietrzu, którym oddychamy, tym większe jest ryzyko zachorowania na choroby wywołane azbestem.

4. Prawne aspekty dotyczące postępowania z wyrobami zawierającymi azbest

Od 1997 r. w na terenie Polski obowiązuje zakaz produkcji, handlu oraz stosowania wyrobów zawierających azbest. Zakaz taki wprowadzono ustawą z 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 1997. Nr 101, poz. 628).

W następnych latach wprowadzono szereg kolejnych aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń) regulujących kwestie związane z postępowaniem i usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Szczegółowy ich wykaz zawiera przedstawiono w punkcie 13 „Materiały źródłowe” niniejszego opracowania. Uzupelnieniem aktów prawnych w przedstawionym zakresie jest „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002 r. oraz lokalne programy usuwania azbestu realizowane przez gminy, powiaty i województwa.

Polskie prawodawstwo dopuszcza wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest w użytkowanych budynkach, instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2032 roku. W sposób szczegółowy określa również wymagania dotyczące postępowania z wyrobami i odpadami azbestowymi, obowiązki organów administracji, a także właścicieli i zarządców nieruchomości w tym zakresie oraz obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Podstawowe obowiązki organów samorządowych, właścicieli i zarządców nieruchomości oraz przedsiębiorców prowadzących działalność, w wyniku której powstają odpady zawierające azbest, przedstawiono poniżej.

Obowiązki powiatu:

- zatwierdzanie programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi,

- udzielanie zezwoleń na transport odpadów niebezpiecznych (w tym azbestu).

Obowiązki gminy:

- gromadzenie informacji przekazywanych przez osoby fizyczne (właścicieli i zarządców nieruchomości) o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
- przedkładanie marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu, w terminach określonych przepisami prawa.

Obowiązki właścicieli, zarządców lub użytkowników nieruchomości:

- kontrola wyrobów zawierających azbest znajdujących się w obiektach, urządzeniach budowlanych, urządzeniach przemysłowych lub innych miejscach zawierających azbest,
- sporządzenie i przedłożenie organowi nadzoru budowlanego oceny stanu i dokumentacji miejsca zawierającego azbest,
- usuwanie wyrobów zawierających azbest zakwalifikowanych zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia wyrobu lub jego uszkodzenia,
- sporządzenie (corocznie) planu kontroli jakości powietrza obejmującej pomiar stężenia azbestu, dla każdego pomieszczenia, w którym znajdują się instalacje lub urządzenia zawierające azbest lub wyroby zawierające azbest,
- przegląd i oznakowanie, w sposób przewidziany przez prawo, miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
- sporządzenie inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest poprzez sporządzenie spisu z natury,
- sporządzenie i przedłożenie marszałkowi województwa (dot. przedsiębiorców) lub wójtowi gminy (dot. osób fizycznych nie będących przedsiębiorcami) oraz coroczna aktualizacja informacji o:
  - wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania (patrz szczegółowy wykaz inwentaryzacji załącznik nr 1),
  - wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zostało zakończone,
  - zgłoszenie właściwemu organowi architektoniczno-budowlanemu prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest zgodnie z przepisami budowlanymi.

Obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest:

- zapisy ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. (Dz.U. Nr 28 poz . 145) o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw zezwalają od dnia 01 stycznia 2013 r. na świadczenie usług związanych z robotami polegającymi na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest wszystkim przedsiębiorcom, którzy będą chcieli takie prace

przewodzą. Na prowadzenie działalności w tym zakresie nie jest konieczna żadna decyzja. Wymóg posiadania decyzji Starosty Powiatowego właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności dotyczy jedynie posiadania przez przedsiębiorcę decyzji na transport wytworzonego wyrobu azbestowego (który jest traktowany jako odpad niebezpieczny) z miejsca wytworzenia (demontażu) do miejsca unieszkodliwienia

- przeszkolenie przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników i osób kierujących lub nadzorujących, w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz w zakresie przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
- opracowanie przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:
  - identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
  - informacje o metodach wykonywania planowanych prac,
  - zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu, w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
  - ustalenie niezbędnego dla rodzaju wykonywanych prac monitoringu powietrza,
  - posiadanie niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu.
- zgłoszenie prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, właściwemu organowi nadzoru budowlanego, powiatowemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy,
- zapewnienie warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania w sposób określony w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2011 Nr 8 poz. 31) oraz Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 (Dz.U. Nr 162 poz. 1089),
- złożenie właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych.

Warunkiem koniecznym bezpiecznego dla ludzi i środowiska użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest jest rzetelnie sporządzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest i ocena ich stanu,

określająca, w zależności od rodzaju, stanu i sposobu zastosowania azbestu, stopień pilności wymiany wyrobów zawierających azbest.

W rozporządzeniach Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest oraz z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, założono wykonanie inwentaryzacji oraz dokonanie oceny stanu wyrobów zawierających azbest na 2004 r. Od tego też roku właściciele i zarządcy obiektów zobligowani są do przekazywania marszałkowi województwa i wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania oraz informacji o wyrobach, których wykorzystanie zakończono.

Przepisy w sposób bezpośredni nie precyzują, kto może być wykonawcą prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, biorąc jednak pod uwagę obowiązki jakie postawiono przed wykonawcą, wnioskować należy, że tego typu prace powinna wykonywać wyspecjalizowana jednostka posiadająca stosowne zezwolenia oraz wyposażenie techniczne i socjalne zapewniające prowadzenie prac oraz odpowiednie zabezpieczenie pracowników i środowiska przez narażeniem na działanie azbestu.

Do końca roku 2010 gminy posiadały informacje dotyczące firm, które mogły na ich terenie wykonywać prace związane z demontażem i transportem wyrobów zawierających azbest. Były to firmy, które otrzymały od Starosty Powiatowego na terenie którego chciały prowadzić roboty związane z usuwaniem wyrobów azbestowych, decyzję zatwierdzającą program gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Decyzja ta obowiązywała na terenie powiatu, który wydał decyzję. Od 1 stycznia 2011 roku uprawnienia do wydawania decyzji powierzone zostały w gestię Urzędów Marszałkowskich na terenie których znajduje się siedziba firmy. Ponieważ wydawana decyzja obejmuje obszar całego kraju to każda firma posiadająca ważną decyzję Marszałka Województwa Pomorskiego może wykonywać prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest na terenie dowolnej gminy w Polsce. Informacje o wydanych decyzjach docierają tylko do szczybla wojewódzkiego.

Od 1 stycznia 2013 r. nie jest wymagana żadna decyzja pozwalająca na wykonywanie prac związanych z demontażem wyrobów zawierających azbest. Z takiej konstrukcji prawa wynika, że Gmina Choczewo może weryfikować jedynie zgodny z prawem transport odpadu azbestowego z miejsca jego wytworzenia do miejsca unieszkodliwienia. Jedynie transport odpadów azbestowych z miejsca wytworzenia do miejsca unieszkodliwienia wymaga decyzji Starosty Powiatowego właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności, na transport odpadów niebezpiecznych.

W przypadkach nieprzestrzegania nałożonych na jednostki organizacyjne i osoby fizyczne obowiązków w zakresie bezpiecznego wykorzystania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz obowiązków sprawozdawczości w tym zakresie mają zastosowanie zapisy tytułu VI ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska. Przewidują one w takich przypadkach odpowiedzialność karną tj. kary aresztu, ograniczenia wolności lub grzywny orzekane na podstawie przepisów kodeksu postępowania w

sprawach o wykroczenia oraz odpowiedzialność administracyjną poprzez wstrzymanie prowadzonej przez podmiot korzystający ze środowiska lub osobę fizyczną działalności powodującej pogorszenie stanu środowiska w znacznych rozmiarach lub zagrażającej życiu lub zdrowiu ludzi. Ponadto do odpowiedzialności za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko, w tym również powstałe w wyniku postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, mają zastosowanie przepisy kodeksu cywilnego.

5. Cel i zadania programu

Głównym Celem Programu jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z otoczenia człowieka oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie.

W programie opisano ogólne mechanizmy oraz zasady pomocy, które Gmina Choczewo zamierza udzielić osobom decydującym się na usunięcie elementów zawierających azbest z budynków lub budowli. Pomoc ta ma na celu zachęcić do podejmowania tego rodzaju działań oraz zmniejszyć ryzyko związane z nieprawidłowym ich wykonaniem.

Program zakłada realizację następujących zadań:

1. Inwentaryzację obiektów zawierających azbest (ustalenie skali występowania i lokalizacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy),
2. Edukację mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu dla zdrowia człowieka i procedur usuwania, zabezpieczania i unieszkodliwiania wyrobów azbestowych,
3. Propagowanie właściwych metod i sposobów bezpiecznego dla środowiska i zdrowia człowieka usuwania azbestu.
4. Zapoznanie i pomoc mieszkańcom gminy w pozyskiwaniu środków finansowych na zadania związane z usuwaniem azbestu i wyrobów zawierających azbest.
5. Bieżący monitoring realizacji programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym i mieszkańcom.

6. Inwentaryzacja wyrobów azbestowych

6.1. Metodyka i zakres inwentaryzacji

Z umowy pomiędzy zamawiającym a wykonawcą wynikają parametry ujęte w identyfikacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy.

Są to:

Obszar geograficzny – inwentaryzacja z natury objęta teren całej Gminy

Informacje zbierane podczas inwentaryzacji – podczas prowadzonej identyfikacji występowania wyrobów zawierających azbest, w przypadku jego występowania ustalano następujące dane:

- adresowe – miejscowość,
- ewidencyjne – obręb i numer działki,
- rodzaj budynku – mieszkalny, gospodarczy, inny,
- powierzchnia pokrycia dachowego [w m²] – pomiar lub oszacowanie powierzchni dachowej budynku,
- rodzaj wyrobu azbestowego – podczas możliwe jest występowanie następujących rodzajów wyrobów zawierających azbest:
  - płyta azbestowo-cementowa falista stosowana w budownictwie – przyjęto do określenia masy przelicznik 17 kg/m² powierzchni dachowej,
  - płyta azbestowo-cementowa płaska (potocznie zwana karo) stosowana w budownictwie - przyjęto do określenia masy przelicznik 12 kg/m² powierzchni dachowej,
  - płyty warstwowe PWA3/A - przyjęto do określenia masy przelicznik 28 kg/m².
- Dla budynków, na których podczas inwentaryzacji stwierdzono występowanie pokryć dachowych lub elewacji wyrobami zawierającymi azbest zapisano warstwę wektorową obrysu budynku w formacie **Shapefile**. Format ten pozwala na generowanie danych informacji przestrzennej za pomocą między innymi programu QGIS, który umożliwia prezentowanie i zapisywanie map łączących informacje o różnym charakterze i pochodzących z różnych źródeł.

Metodyka prowadzenia pomiarów – pomiary dokonywano za pomocą miar taśmowych i laserowych dalmierzy. W przypadku ograniczonego dostępu do budynku powierzchnię dachu ustalano licząc znajdujące się na dachu płyty azbestowo-cementowe.

Wprowadzenie niezbędnych informacji do Bazy Azbestowej – wyniki inwentaryzacji zostały wprowadzone do Bazy Azbestowej w zakresie wymaganym do gromadzenia i przetwarzania informacji o wyrobach zawierających azbest.

6.2. Wyniki inwentaryzacji

Na terenie Gminy Choczewo zidentyfikowano wyroby zawierające azbest zastosowane na pokrycia dachowe w ilości przedstawionej w tabeli nr 1.

Tabela nr 1 Wykaz miejscowości na terenie których stwierdzono występowanie wyrobów zawierających azbest

Lp.	Miejscowość	Ilość budynków			
		gospodarcze	mieszkalne	luz	razem
1	Biebrowo		3	1	4
2	Borkowo Lęborskie	8	2	9	19
3	Choczewko	7	5		12
4	Choczewo	45	17	9	71
5	Ciekocinko	5	2	1	8
6	Ciekocino	4		2	6
7	Gardkowice	2	1	2	5
8	Gościęcino	8			8
9	Jackowo	6	7	4	17
10	Kierzkowo	23	8	1	32
11	Kopalino	8	5	4	17
12	Kurowo	2	6	1	9
13	Lubiatowo	3	5	2	10
14	Lublewko	12	6	1	19
15	Lublewo Lęborskie	20	10	6	36
16	Łętowo	5	8	5	18
17	Osieki Lęborskie	10	11	4	25
18	Przebendowo	7	4		11
19	Sasino	19	10	3	32
20	Stąjkowo	8	6	1	15
21	Stąjszewo	24	2	2	28
22	Starbienino	4			4
23	Zwarcienko	3	2		5
24	Zwartowo	13	10	1	24
25	Zwartówko	10	6	1	17
26	Żelazno	9	9	2	20
	Suma końcowa	265	145	62	472

Źródło: opracowanie własne

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji stwierdzono duże ilości materiałów zawierających azbest w istniejących budynkach i budowlach. Z inwentaryzacji wynika, że na terenie gminy występują następujące rodzaje pokryć dachowych zawierających azbest. Są to:

- Płyta azbestowo-cementowa falista, stosowana w przeważającej ilości jako pokrycie dachowe budynków mieszkalnych, gospodarczych i obiektów przemysłowych.
- Płyta azbestowo-cementowa płaska (zwana karo) stosowana jako pokrycie dachów.

Inwentaryzacja wykazała, że na terenie Gminy, azbest został zidentyfikowany w **472** miejscach, z czego **145** to pokrycia dachowe budynków mieszkalnych, **265** to azbest na budynkach gospodarczych, a w **62** lokalizacjach azbest zidentyfikowano na obiektach, które nie znajdowały się w ewidencji, a ich stan techniczny wskazuje na to iż w najbliższych miesiącach będą podlegały rozbiórce lub likwidacji - oznaczone jako „luz”.

Łączna powierzchnia dachów na których zidentyfikowano występowanie wyrobów zawierających azbest to:

83.579 m² o szacunkowej masie 1.420,243 tony

z czego:

na budynki mieszkalne przypada	19.248 m ² tj. 23,0 %
na budynki gospodarcze przypada	61.126 m ² tj. 73,1 %
na luz	3.205 m ² tj. 3,9 %

Na terenie gminy stwierdzono występowanie wyrobów azbestowych w postaci rurociągów systemu wodociągowego w trzech miejscowościach: Choczewo, Łętowo i Lublewko. Ilości wyrobów azbestowych zawierających azbest w postaci rurociągów przedstawiono w Tabeli nr 2.

Tabela nr 2 Ilość wyrobów azbestowych w postaci rurociągów

L.p.	Miejscowość	Średnica rury	Długość rury (mb)	waga w tony	numer obrębu
1	Choczewo	110	1000	32,400	006
2	Łętowo	90	500	3,650	0015
3	Lublewko	90	400	2,920	0012
4.	Razem	x	1.900	38,970	x

Nie stwierdzono występowania płyt warstwowych (PWA-3A).

Zbiorcze zestawienie występowania azbestu z podziałem na budynki mieszkalne i budynki gospodarcze i rurociągi przedstawia tabela nr 3.

Tabela 3. Zbiorcze zestawienie występowania azbestu z podziałem na budynki

Miejsce występowania	Ilość budynków	Powierzchnia [m ²]	Masa [Mg]
Budynek mieszkalny	145	19.248	326,616
Budynek gospodarczy	265	61.126	1.039,142
Luz	62	3.205	54,485
Razem	472	83.579	1.420,243
OGÓŁEM			
Wyszczególnienie		Wartość	Jednostka
Ilość miejsc występowania wyrobów zawierających azbest		472	szt.
Łączna powierzchnia budynków pokrytych płytami azbestowo-cementowymi		83.579	m ²
Łączna masa wyrobów azbestowych (razem z luzem)		1.420,243	Mg
Rurociągi położone w ziemi		1.900,0	mb

Źródło: opracowanie własne

Zbiorcze zestawienie wg rodzaju zidentyfikowanego wyrobu azbestowego przedstawia tabela nr 4.

Do rozliczeń przyjęto następujące przeliczniki:

- Płyta azbestowo-cementowa falista - 17,0 kg/m²,
- Płyta azbestowo-cementowa płaska - 12,0 kg/m²,

Masa wyrobów zawierających azbest zastosowanych jako pokrycia dachowe wynosi **1.420,243 Mg**,

gdzie:

- masa płyt falistych wynosi **1.418,803 tj. 99,9%**
- masa płyt płaskich (karo) **1,440 tj. 0,1%**

Tabela 4. Zbiorcze zestawienie wg rodzaju wyrobów azbestowych

Lp.	Rodzaj wyrobu	Ilość budynków	Powierzchnia [m ²]	Masa [Mg]
1	Płyty faliste	471	83,459	1.418,803
2	Płyty płaskie	1	120	1,440
3	Płyty PW3A	-	-	-
4	Rurociągi	-	-	38,970
Razem		472	x	1.459,213

Źródło: opracowanie własne

Całkowita masa wyrobów zawierających azbest wraz z rurociągami jaka została zinwentaryzowana na terenie gminy Choczewo wynosi

1.459,213 Mg

Podczas inwentaryzacji nie była dokonywana ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. (Dz.U. Nr 71 poz. 649) i Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010r. (Dz.U. Nr 162 poz. 1089) obowiązek dokonania oceny stanu należy do właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości, a wyniki oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest powinien być sporządzony w dwóch egzemplarzach. Jeden egzemplarz „oceny” powinien być przechowywany z dokumentacją miejsca zawierającego azbest, natomiast drugi egzemplarz powinien zostać przekazany do wójta, burmistrza lub prezydenta, na terenie którego znajduje się nieruchomość, gdzie zidentyfikowano występowanie wyrobów zawierających azbest.

W zależności od uzyskanych wyników, określa się trzy rodzaje wyrobów ze względu na potrzebę ich unieszkodliwiania:

I - stopień - od 120 punktów w górę, wymagane pilne usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie,

II - stopień – od 95 do 115 punktów, ponowna ocena wymagana w terminie do 1 roku,

III – stopień – do 90 punktów, wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat.

W tabeli nr 5 przedstawiono proponowane zbiorcze zestawienie wg przewidywanego terminu usunięcia wyrobów zawierających azbest.

Finansowe aspekty związane z unieszkodliwieniem wyrobów azbestowych omówiono w punkcie 10, a harmonogram działań w punkcie 9 (tabela nr 5) niniejszego opracowania.

Tabela 5. Zbiorcze zestawienie wg przewidywanego terminu usunięcia wyrobów zawierających azbest (bez rurociągów)

Lp.	Przewidywana data unieszkodliwienia	Masa [Mg]	Udział %
1	2014 – 2018 r.	128,095	9,0
2	2019 - 2027 r.	581,718	41,0
4	2028 - 2032 r.	710,430	50,0
Razem		1.420,243	100,0

Źródło: opracowanie własne

Szczegółowy wykaz właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów budowlanych, w których występują elementy zawierające azbest jest przedstawiony w załączniku nr 1.

W poniższej tabeli nr 6 przedstawiono występowanie wyrobów zawierających azbest wg form własności.

Tabela 6. Zestawienie zbiorcze występowania azbestu wg form własności

Lp.	Forma własności	Ilość budynków	Powierzchnia [m ²]	Masa [Mg]
1	Osoby fizyczne	436	59.389	1.009,013
2	Osoby prawne	32	24.090	409,530
3	Jedn. Sam. Terytorialnego	3	40	0,680
4	Skarb Państwa	-	-	-
5	Lasy Państwowe	1	60	1,020
6	PKP	-	-	-
Razem		472	83.579	1.420,243

Źródło: opracowanie własne

6.3. Azbest usunięty z terenu gminy w latach poprzednich

Na terenie Gminy Choczewo nie prowadzono w latach 2007 – 2013 działań, których celem byłoby, w sposób planowy i zorganizowany, przeprowadzenie działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest.

Mieszkańcy gminy usuwali azbest znajdujący się w większości wypadków na dachach, podczas przeprowadzanych remontów budynków. Ilości zdemontowanych pokryć dachowych zawierających azbest w latach poprzednich wg danych z bazy azbestowej wyniosły razem 261 ton.

Udział Gminy Choczewo w projektach dotyczących usuwania wyrobów zawierających azbest finansowanych ze środków krajowych lub zagranicznych

Gmina Choczewo uczestniczy w projektach edukacyjno-informacyjnych, które dotyczą usuwania wyrobów zawierających azbest, a które finansowane są ze środków krajowych lub zagranicznych.

a) Przedstawiciele Gminy uczestniczyli w seminarium, które odbyło się w Starostwie Powiatowym w Wejherowie.

- Tematyka wykładów dotyczyła: **Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032** oraz obowiązującego prawa w zakresie bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest, obowiązku sprawozdawczego w zakresie wyrobów zawierających azbest, **obsługi Bazy Azbestowej**, zarządzania nieruchomością z azbestem oraz finansowania usuwania oraz wymiany wyrobów azbestowych na bezpieczne.
- Seminarium zorganizowane przez Federację Zielonych GAJA odbyło się w ramach projektu „**Kampania antyazbestowa**” finansowanej w ramach instrumentu finansowego LIFE+ UE oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Projekt otrzymał także dofinansowanie z Ministerstwa Gospodarki RP.

b) Gmina Choczewo uczestniczy w akcji informacyjnej wśród mieszkańców i instytucji, prowadzonej przy pomocy otrzymanych w grudniu 2013 r. publikacji

w formie poradników dla właścicieli i zarządców nieruchomości wydane na potrzeby „Kampanii antyazbestowej” (Projekt Ogólnopolska kampania informacyjno-edukacyjna na rzecz usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest” dofinansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz w ramach instrumentu finansowego LIFE+ Unii Europejskiej. Projekt współfinansowany ze środków Ministerstwa Gospodarki RP) opracowane przez Federację Zielonych GAJA.

6.4. Składowiska odpadów niebezpiecznych

Poniżej znajdują się dane składowisk odpadów niebezpiecznych zlokalizowanych na terenie województwa pomorskiego oraz składowiska odpadów niebezpiecznych w województwie zachodniopomorskim, które znajduje się najbliżej Gminy Choczewo:

Tabela nr 7 Wykaz składowisk przyjmujących azbest, położonych najbliżej gminy Choczewo

Charakter składowiska	Ogólnodostępne	Ogólnodostępne	Ogólnodostępne
Nazwa	Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o., Gdańsk Szadółki	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., Gilwa Mała	Regionalny Zakład Odzysku Odpadów, Sianów
Ograniczenie terenowe	z terenu województwa pomorskiego	brak ograniczeń	brak ograniczenia
Województwo	Pomorskie	Pomorskie	Zachodnio-pomorskie
Gmina	Gdańsk	Kwidzyn	Sianów
Miejscowość	Szadółki	Gilwa Mała	Sianów
Adres	80-180 Gdańsk, ul. Jabłoniowa 55	82-500 Kwidzyn, Gliwa Mała 8	76-004 Sianów, ul. Lubuszan 80
Telefon	58 326 01 00	55 279 58 28	94 318 53 65, 517 793 468, 508 373 470
Godziny pracy	7:00 - 14:00	7:00 - 15:00	od kwietnia do września 7:00-17:00, od października do marca 7:00-16:00
Właściciel/Zarządca	Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o.	Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o.	Przed. Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.
Adres właściciela	80-180 Gdańsk, ul. Jabłoniowa 55	82-500 Kwidzyn, Gilwa Mała 8	75-724 Koszalin, ul. Komunalna 5
Telefon stacjonarny	58 326 01 11	55 279 58 28	94 348 44 44
Odległość składowiska od gminy	Ok. 75 km	Ok. 186 km	Ok. 140 km
Strona www	www.zut.com.pl	www.zuokwidzyn.pl	www.pgkkoszalin.pl

7. Program działań zmierzający do usunięcia wyrobów azbestowych

7.1. Strategia usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych.

Strategia usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych z obszaru Gminy Choczewo została oparta na następujących kierunkach działań.

1. Inwentaryzacja

Rozpoznanie ilości, rodzaju wyrobów azbestowych i obiektów (rodzaj budynku, nr działki i obręb ewidencyjny) na terenie Gminy Choczewo.

2. Baza danych

Opracowanie i wprowadzenie do wojewódzkiej bazy danych o wyrobach i odpadach zawierających azbest (WBDA), a dotyczących lokalizacji, ilości, rodzaju występujących wyrobów oraz stanu wyrobów zawierających azbest, na podstawie informacji zebranych podczas inwentaryzacji zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.

3. Aktualizacja bazy danych

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki (Dz.U. Nr 0 poz. 24) z dnia 20 grudnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska dotyczące wyrobów zawierających azbest są bezpośrednio wprowadzane przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta do bazy azbestowej administrowanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki, dostępnej za pośrednictwem sieci Internet pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl prowadzonej w formie elektronicznej przy użyciu systemu teleinformatycznego.

4. Przepływ informacji

Na wójcie, burmistrzu, prezydencie miasta ciąży obowiązek przedkładania marszałkowi informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu. Informacje te przedkładane są raz na rok, **do 31 marca** za poprzedni rok kalendarzowy, wg określonego wzoru, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkom informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.

Najnowsze rozporządzenia w sprawie przedkładania marszałkowi województwa informacji między innymi o wyrobach zawierających azbest to:

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. (Dz.U. 2013.24) zmieniające rozporządzenie w sprawie przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska

„informacje dotyczące wyrobów zawierających azbest są bezpośrednio wprowadzane przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta do bazy azbestowej administrowanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki, dostępnej za pośrednictwem sieci Internet pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl ...”

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. (Dz.U. 2013.25) w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest

„rejestr wyrobów zawierających azbest jest prowadzony przez marszałka województwa i stanowi integralną część bazy azbestowej administrowanej przez ministra właściwego do spraw gospodarki dostępnej za pośrednictwem sieci Internet pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl.”

Ministerstwo Gospodarki w związku z licznymi zapytaniami dotyczącymi spełnienia obowiązku przedkładania marszałkowi województwa informacji przestało wyjaśnienia, których najważniejsze kwestie przedstawiono poniżej:

„Ministerstwo Gospodarki otrzymało szereg sygnałów o przypadkach niewłaściwej wykładni przepisów **rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.**

Nieupoważnione jest oczekiwanie, by Gminy przekazywały do UM informacje w formie pisemnej lub na płytach CD o gospodarowaniu wyrobami zawierającymi azbest, komplikując proces, który od dłuższego czasu – w ramach realizacji POKza – Ministerstwo Gospodarki usiłuje maksymalnie uprościć.

Uprzejmie wyjaśniamy, że:

Przepis **§ 4 ust. 1** odnosi się do informacji o wszystkich substancjach stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym także oczywiście azbestu. Zatem wszystkie informacje należy przedkładać w formie elektronicznej na informatycznych nośnikach danych, którymi są: materiał (np. płyta CD) lub **urządzenie (np. serwer bazy danych)** służące do zapisywania, przechowywania i odczytywania danych w postaci cyfrowej. Należy rozumieć, że bieżące wpisywanie przez gminę danych dotyczących gospodarowania wyrobami azbestowymi do Bazy Azbestowej jest realizacją tak zapisanego obowiązku.

Przepis **§ 4 ust. 2** wskazuje sposób postępowania z danymi dotyczącymi wyrobów zawierających azbest – wójt, burmistrz lub prezydent miasta bezpośrednio wprowadza dane do Bazy Azbestowej znajdującej się pod adresem www.bazaazbestowa.gov.pl.

Marszałek Województwa ma dostęp w Bazie Azbestowej do danych gmin z terenu swojego województwa, otrzymuje zatem wymaganą informację.

Na koniec pragniemy wyjaśnić, iż przepis **§ 4 ust. 3** dotyczy informacji zawartych w dziale 2 załącznika, czyli PCB.

Z poważaniem

Zespół ds. Usuwania Azbestu z Gospodarki
w Ministerstwie Gospodarki”

5. Monitoring usuwania odpadów azbestowych

Zaktywizowanie działań dyspozycyjno - kontrolnych nadzoru usuwania azbestu z terenu Gminy Choczewo oraz usprawnienie monitoringu bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest i składowania odpadów azbestowych.

6. Edukacja ekologiczna

Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy Choczewo poprzez organizację kampanii informacyjnej na temat szkodliwości azbestu i

jego wyrobów dla zdrowia i życia, a także o bezpiecznym użytkowaniu, usuwaniu wyrobów zawierających azbest i postępowaniu z tymi wyrobami.

7. Monitoring realizacji Programu

Wdrożenie monitoringu realizacji Programu usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych.

8. Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Bezpieczne usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Choczewo zgodnie z przepisami prawa i unieszkodliwianie odpadów azbestowych w sposób bezpieczny dla ludzi i środowiska.

8. Beneficjenci program

Program obejmuje obiekty będące w posiadaniu osób fizycznych, osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego, Skarbu Państwa, Lasów Państwowych i PKP znajdujących się na terenie gminy Choczewo.

9. Harmonogram realizacji zadania

Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych, dlatego powinny być objęte „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest ...”. Wyroby zawierające azbest stanowią zagrożenie w momencie, gdy są w złym stanie technicznym oraz gdy nie są odpowiednio zabezpieczone. W takim przypadku zagrożenie pojawia się, gdy zaistnieją warunki stwarzające możliwości uwalniania się włókien azbestowych do otoczenia. Do sytuacji takich dochodzi najczęściej w wyniku poddawania elementów azbestowych obróbce mechanicznej (łamanie, kruszenie, cięcie i każda inna obróbka), jak również wskutek naruszania struktury wyrobu spowodowanej naturalnym starzeniem się materiału oraz pod wpływem oddziaływania czynników atmosferycznych.

Ustalając poszczególne zadania, mające na celu eliminację wyrobów azbestowych z terenu Gminy Choczewo dodatkowo należy zwrócić uwagę na świadomość ekologiczną mieszkańców.

Najskuteczniejszym sposobem motywacji do przystąpienia do usuwania wyrobów zawierających azbest przez osoby fizyczne i jednostki organizacyjne jest uruchomienie dopłat do kosztów ich usuwania oraz unieszkodliwiania. Dodatkowo dobrym rozwiązaniem jest nawiązanie współpracy z lokalnymi mediami, w celu pobudzenia świadomości ekologicznej mieszkańców. Oprócz współpracy z mediami, dobrym rozwiązaniem jest również współpraca z samorządami wyższego szczebla w zakresie zadań wynikających z „Programu usuwania azbestu ...”.

Usuwanie azbestu z terenu Gminy Choczewo będzie procesem wieloletnim. Zakłada się, że realizacja tego procesu będzie trwała około 18 lat. Bardzo ważne jest, aby cały proces był dokładnie zaplanowany oraz przeprowadzony ze szczególnym zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Poniżej, w Tabeli nr 8 przedstawiono zadania do realizacji związane z likwidacją wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Choczewo.

Tabela 8. Harmonogram realizacji „Programu usuwania azbestu...”

Lp.	Nazwa zadania	2014	2015	2016-2027	2028 - 2032
1	Aktualizowanie Bazy Azbestowej o obiektach zawierających azbest oraz o ilości i miejscach zlikwidowania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Choczewo				
2.	Aktualizacja „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Choczewo				
3.	Monitoring realizacji Programu				
4.	Coroczne opracowywanie harmonogramu planowanych prac związanych z usuwaniem i unieszkodliwianiem odpadów azbestowych w celu opracowania planu wydatków lub zbieranie wniosków od mieszkańców				
5.	Działalność informacyjna i edukacyjna nt. bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz metodami unieszkodliwiania i szkodliwości azbestu				
6.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwienie: <ul style="list-style-type: none"> • coroczne opracowywanie harmonogramu usuwania wyrobów zawierających azbest, • prowadzenie rejestru wniosków o dofinansowanie demontażu i odbioru odpadów zawierających azbest, • ogłaszanie i przeprowadzanie przetargów na wykonawstwo prac związanych z usuwaniem azbestu (wyłonienie wykonawcy zadania, zawieranie umów), • demontaż, transport i utylizacja odpadów zawierających azbest 				
7.	Monitoring usuwania i prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest				

10. Finansowe aspekty realizacji programu

Koszty związane z usunięciem wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Choczewo wiążą się głównie z kosztami poniesionymi na demontaż, transport oraz unieszkodliwienie metodą D5 (składowanie).

Koszty związane z usunięciem wyrobów zawierających azbest oszacowano na podstawie uśrednionych cen jakie były proponowane w przetargach ogłaszanych przez powiaty i gminy na usuwanie azbestu w roku 2012 i 2013.

W poniższym rozdziale przedstawiono szacunkowe koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Choczewo z podziałem na cztery okresy: lata 2014 – 2017; lata 2018 – 2022; lata 2023 – 2027; lata 2028 – 2032.

Wyroby zawierające azbest występują jako płyty azbestowo-cementowe płaskie, faliste oraz rury i złącza azbestowo-cementowe.

Na podstawie danych pochodzących z rozstrzygniętych w latach 2012-2013 przetargów ogłaszanych przez powiaty i gminy z różnych regionów Polski wynika, że całkowity koszt dla:

1. demontażu, spakowania transportu i unieszkodliwiania kształtował się na poziomie od 600,00 do 900,00 PLN za jedną tonę pokrycia dachowego lub elewacyjnego,

2. koszt spakowania, transportu i unieszkodliwiania znajdujących się na ziemi płyt kształtował się od 300,00 do 500,00 PLN za jedną tonę odpadu.

Do obliczeń przyjęto parametr wagi jako najbardziej oddający skalę problemu.

Przyjęto do obliczenia kosztów następujące założenia:

demontaż, spakowanie, transport i utylizacja 1 tony pokrycia dachowego – 900,00PLN (max. koszt wg danych z 2013 r. – rozstrzygnięte przetargi)

Maksymalna wielkość kosztów, które należy przewidzieć na usunięcie wyrobów zawierających azbest przy założeniu, że każdego roku będzie podlegało usunięciu ilości przedstawione w tabeli nr 9 zidentyfikowanych wyrobów przedstawia się następująco:

Tabela 9. Koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest w latach

Lp.	Lata	Koszt jednostkowy	Ilość ton do unieszkodliwienia	Wartość w PLN
		PLN/1 Mg	Mg	
1.	2015	900,00	15,000	13 500,00
2.	2016	900,00	19,000	17 100,00
3.	2017	900,00	42,000	37 800,00
4.	2018	900,00	52,095	46 885,50
5.	Razem 2015 - 2018	x	128,095	115 285,50
6.	2019 – 2027	900,00	581,718	523 546,20
7.	2028 - 2032	900,00	710,430	639 387,00
8.	Ogółem 2015- 2032		1.420,243	1.278 218,70

Źródło: opracowanie własne

Szacuje się, że dla zrealizowania programu usunięcia wyrobów zawierających azbest (**bez rurociągów**) w okresie do roku 2032, należy przewidzieć kwoty w następujących wysokościach:

Rok 2015   **13 500,00** PLN,
Rok 2016   **17 100,00** PLN,
Rok 2017   **37 800,00** PLN,
Rok 2018   **46 885,50** PLN,
W latach 2019 – 2027   **523.546,20** PLN
W latach 2028 – 2032   **639.387,00** PLN

Szacunki te mogą ulec zmianie w zależności od zmian, które na obecnym etapie są nie do przewidzenia (np. stawki VAT, koszty paliwa, koszty unieszkodliwienia na składowiskach itp.) oraz ilości mieszkańców mogących pozwolić sobie na przeprowadzenie wymiany pokrycia dachowego. Należy pamiętać, że koszty związane z demontażem, transportem i unieszkodliwieniem wyrobów zawierających azbest stanowią do 25% całości kosztów nowego pokrycia dachowego.

W tabeli nr 10 przedstawiono przewidywane koszty związane z usunięciem azbestu w rozbiciu na koszty demontażu, koszty zbierania, koszty transportu i unieszkodliwiania.

Tabela 10. Koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest w rozbiciu na rodzaje robót dla lat 2015 i 2016

Lp.	Rodzaj robót	Zakres rzeczowy		Koszt całkowity w PLN
		Jedn. Miary	ilość	
Rok 2015				
1.	Demontaż materiałów zawierających azbest (400 PLN/1Mg)	Mg	15,000	6 000,00
2.	Transport materiałów zawierających azbest (4,00 PLN/1km)	km	563	2 250,00
3.	Unieszkodliwianie materiałów zawierających azbest (350 PLN/1Mg)	Mg	15,000	5 250,00
4.	Razem 2015	-	-	13 500,00
Rok 2016				
5.	Demontaż materiałów zawierających azbest (400 PLN/1Mg)	Mg	19,000	7 600,00
6.	Transport materiałów zawierających azbest (4,00 PLN/km)	km	713	2 850,00
7.	Unieszkodliwianie materiałów zawierających azbest (350 PLN/1Mg)	Mg	19,000	6 650,00
8.	Razem 2016	-	-	17 100,00

Źródło: Opracowanie własne

11. Harmonogram rzeczowy realizacji zadania

Opracowany harmonogram czasowo - finansowy wdrożenia „Programu usuwania ...” na obszarze Gminy Choczewo uwzględnia zarówno planowane przedsięwzięcia związane z usunięciem wyrobów zawierających azbest z analizowanego obszaru, jak również szacunkowe koszty związane z realizacją, całego „Programu...”. Dodatkowo wskazuje on jednostki odpowiedzialne za wdrażanie poszczególnych zadań określonych w niniejszym opracowaniu. Okres usunięcia wyrobów azbestowych został podzielony na podokresy: 2015 - 2018, 2019– 2027 i 2028 -2032.

W celu określenia kosztów wdrożenia „Programu...” dokonano analizy kosztów z tytułu usuwania wyrobów zawierających azbest, transportu i unieszkodliwiania tych

Tabela 11. Harmonogram czasowo-finansowy wdrażania „Programu...” w tys. PLN

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka Odpowiedzialna	Rodzaj zadania	Szacunkowy koszt wdrożenia	2014 - 2018	2019 - 2027	2028 - 2032
1.	Opracowanie aktualizacji „Programu Usuwania Azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Choczewo	Gmina Choczewo	Własne	6,0	0,0	3,0	3,0
2.	Coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest oraz o ilości i miejscu zlikwidowania wyrobów azbestowych na terenie Gminy	Gmina Choczewo	Własne	0,0	0,0	0,0	0,0
3.	Działalność informacyjna i edukacyjna nt. bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów unieszkodliwiania i szkodliwości azbestu: <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie ulotek informacyjnych o szkodliwości azbestu oraz o obowiązkach związanych z koniecznością jego usuwania, • przygotowanie stałej informacji związanej z tematyką azbestu na stronie internetowej gminy, • okresowe publikacje w prasie lokalnej dotyczące azbestu. 	Gmina Choczewo	Własne	10,0	5,0	3,0	2,0

cd. Tabeli nr 8

w tys. PLN

Lp.	Nazwa zadania	Jednostka Odpowiedzialna	Rodzaj zadania	Szacunkowy koszt wdrożenia	2014 - 2018	2019 - 2027	2028 - 2032
4.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwienie: <ul style="list-style-type: none"> • coroczne opracowywanie harmonogramu usuwania wyrobów zawierających azbest, • prowadzenie rejestru wniosków o dofinansowanie odbioru odpadów zawierających azbest i ich realizacja, • pozyskiwanie funduszy na realizację Programu, • ogłaszanie i przeprowadzanie przetargów na • wykonawstwo prac związanych z usuwaniem azbestu (wyłonienie wykonawcy zadania, zawieranie umów), • demontaż, transport i utylizacja odpadów zawierających azbest. 	Gmina Choczewo, oraz wybrana w drodze przetargu firma posiadająca uprawnienia; właściciele posesji	wspólne	1.278,2	115,3	523,5	639,4
5.	Monitoring usuwania i prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest	Gmina Choczewo Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, PIP, WFOŚiGW	wspólne	0,0	0,0	0,0	0,0
6.	Razem	x	x	1.294,2	120,3	529,5	644,4

Źródło: Opracowanie własne

Całkowite, szacowane koszty związane z realizacją „Programu usuwania azbestu... wyniosą **1.294,2 tys. PLN – wg cen obowiązujących w 2014 r.**

12. Potencjalne źródła finansowania

12.1. Dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i GW

Gospodarka odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest jest jednym z celów w ramach programu priorytetowego Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w Warszawie pod nazwą „Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne, Część II – Usuwanie wyrobów zawierających azbest na lata 2014-2015”.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku (WFOŚiGW) realizując w/w Program udzielał dotacji jednostkom samorządu terytorialnego na lata 2011, 2012 i 2013. Z zatwierdzonego regulaminu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku wynika, że dotacje na zadania związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest otrzymać mogą jednostki samorządu terytorialnego lub związki międzygminne zrzeszające kilka gmin.

Kwota dofinansowania przedsięwzięcia wynosi do 100 % kwalifikowanych kosztów w tym dotacja ze środków NFOŚiGW do 50% zaś ze środków WFOŚiGW do 35% kosztów kwalifikowanych.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w ramach programu priorytetowego - Program SYSTEM pt. Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) Część 1) Usuwanie wyrobów zawierających azbest planuje uruchomienie w latach **2015 – 2017 kwoty 32,0 mln zł** jako dotacji do działań współfinansowanych przez jednostki samorządu terytorialnego przy usuwaniu wyrobów azbestowych. Nabór wniosków rozpocznie się 10 listopada 2014 i potrwa do 9 grudnia 2014 r. Środki zostaną rozdysponowane pomiędzy Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, które uruchomią pozyskane środki na podstawie opracowanych regulaminów. Należy zakładać, że zasady przyznawania dotacji przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nie ulegną radykalnej zmianie i będą podobne do obowiązujących w latach poprzednich.

Warunki dofinansowania udzielonego przez WFOŚiGW w Gdańsku na rok 2014 z udziałem środków NFOŚiGW

1. Cel programu

Wzrost ilości unieszkodliwionych oraz zabezpieczonych odpadów zawierających azbest na terenie województwa pomorskiego. Realizacja zadań wynikających z gminnych programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

2. Okres wdrażania

2.1. Nabór wniosków w terminie:

- do 28 lutego 2014 r.

W przypadku, gdy kwoty wniosków przekroczą możliwości Wojewódzkiego Funduszu, o udzieleniu dofinansowania decydować będzie kolejność ich składania.

2.2. Wdrażanie programu: do 31 grudnia 2014 r.

3. Alokacja środków

Na realizację programu planuje się kwotę: 2 200 000,00 zł.

4. Szczegółowe zasady udzielania dofinansowania

4.1. Dofinansowanie udzielane jest na przedsięwzięcia w zakresie demontażu, transportu oraz unieszkodliwienia lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest.

4.2. Do dofinansowania mogą zostać zgłoszone zadania realizowane:

4.2.1. na obiektach budynków użyteczności publicznej, których właścicielem jest jednostka samorządu terytorialnego, zaliczanych do niżej wymienionych grup:

- **I grupa: placówki oświatowe** (przedszkola, szkoły, placówki oświatowo-wychowawcze, placówki kształcenia ustawicznego, placówki kształcenia praktycznego oraz ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego, placówki artystyczne – ogniska artystyczne, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, placówki zapewniające opiekę i wychowanie uczniom, zakłady kształcenia i placówki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne, kolegia pracowników służb społecznych);

- **II grupa:** inne obiekty użyteczności publicznej (ośrodki ochrony zdrowia, pomocy społecznej, oświaty, kultury i bezpieczeństwa publicznego);

- **III grupa:** inne obiekty użyteczności publicznej.

4.2.2. na obiektach których właścicielami są osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawa przyznaje zdolność prawną. Kwota dofinansowania dla jednego podmiotu wynosi maksymalnie 30 000,00 zł.

4.3. W imieniu podmiotów wskazanych w pkt. 4.2.1. i 4.2.2. wniosek o dofinansowanie składa jednostka samorządu terytorialnego, która ponosi także pełną odpowiedzialność za merytoryczną, formalnoprawną i finansową realizację zadania.

4.4. Dotacja stanowi pomoc publiczną udzieloną na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska i zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 ze zm.) oraz przepisami wykonawczymi. Dotowany (jednostka samorządu terytorialnego) jest podmiotem udzielającym pomocy publicznej zobowiązany do zapewnienia zgodności pomocy publicznej z zasadami jej udzielania oraz realizacji innych obowiązków podmiotu udzielającego pomocy. Przy określaniu intensywności dofinansowania Dotowany uwzględnia przepisy dotyczące dopuszczalności pomocy publicznej.

4.5. Kosztami kwalifikowanymi są koszty niezbędne do osiągnięcia efektu ekologicznego i obejmują wyłącznie koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwiania lub zabezpieczenia odpadów zawierających azbest.

4.6. Kwota dofinansowania przedsięwzięcia wynosi do 100% jego kosztów kwalifikowanych lecz nie więcej jak 1000,00 zł za 1 Mg unieszkodliwionych lub zabezpieczonych odpadów zawierających azbest.

4.7. Przedsięwzięcia muszą być zlokalizowane na terenie gmin, w których przeprowadzono inwentaryzację wyrobów zawierających azbest i które posiadają program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest i są z nim zgodne.

4.8. Wnioski należy składać na formularzu OZ 2014.

Jednostka samorządu terytorialnego jest zobowiązana, przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, do zweryfikowania planowanego zakresu prac przy każdym ujętym we wniosku obiekcie.

5. Sposób potwierdzenia osiągnięcia efektu ekologicznego

Celem potwierdzenia osiągnięcia planowanych efektów wnioskodawca zobowiązany jest do przedłożenia w Wojewódzkim Funduszu:

- protokołem/protokołami odbioru potwierdzającym/i wykonanie przez wykonawcę zakresu rzeczowego określonego w harmonogramie rzeczowo-finansowym, zawierającym/i między innymi: określenie właścicieli i adresy nieruchomości objętych przedsięwzięciem oraz powierzchnię i masę unieszkodliwionych odpadów,
- kartami przekazania odpadów na składowisko uprawnione do przyjęcia na stałe odpadów zawierających azbest.

12.2. Inne źródła finansowania

Środki norweskie

W dniu 10 czerwca 2011 r. podpisano Memorandum of Understanding dotyczące Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF), natomiast 17 czerwca 2011 r. Memorandum of Understanding dotyczące Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Minimalna wartość dofinansowania została ustanowiona na 170 tys. euro. Ponadto, w ramach niektórych programów przewidziano możliwość ustanowienia Funduszu małych grantów.

Cele

Głównymi celami Mechanizmów Finansowych - podobnie jak w przypadku poprzedniej edycji – jest przyczynianie się do zmniejszania różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz wzmacnianie stosunków dwustronnych pomiędzy państwami-darczyńcami a państwem-beneficjentem.

Alokacja

W sumie alokacja dla Polski wynosi 578 mln euro.

Czas trwania

Okres kwalifikowalności wydatków w projektach przyjętych do realizacji zakończy się 30 kwietnia 2016 r.

Odbiorcy wsparcia

Wnioskodawcami mogą być podmioty prywatne, publiczne, komercyjne, niekomercyjne oraz organizacje pozarządowe ustanowione jako podmiot prawny w Polsce, jak również organizacje międzyrządowe działające w Polsce.

Szczegółowe zasady kwalifikowalności zostaną określone w programach operacyjnych dla poszczególnych obszarów wsparcia.

Podział środków z Mechanizmu Finansowego EOG i NMF dla Polski w programie na lata 2009-2014

Zakres wsparcia w ramach nowej perspektywy będzie bardzo szeroki. Największe środki przeznaczone na ochronę środowiska – 247 mln euro, z czego 110 mln euro zostanie przekazane na działania na rzecz różnorodności biologicznej i ekosystemów, na przedsięwzięcia służące wzmocnieniu monitoringu środowiska i działań kontrolnych oraz na wsparcie efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii, których operatorem będzie Ministerstwo Środowiska we współpracy z NFOŚiGW. Natomiast 137 mln euro będzie przeznaczony na program wsparcia rozwoju technologii wychwytywania oraz składowania CO₂, którego operatorem będzie Ministerstwo Gospodarki.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Celem programu jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. Program zgodnie z Narodowymi Strategicznymi Ramami Odniesienia (NSRO), zatwierdzonymi 7 maja 2007 r. przez Komisję Europejską, stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w nich celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko jest również ważnym instrumentem realizacji odnowionej Strategii Lizbońskiej, a wydatki na cele priorytetowe UE stanowią w ramach programu 67,89% całości wydatków ze środków unijnych.

13. Wpływ wdrożenia programu na środowisko

Projekt „Programu usuwania azbestu dla Gminy Choczewo wraz z inwentaryzacją” pozwoli określić zakres występowania wyrobów zawierających azbest ze szczególnym uwzględnieniem budynków mieszkalnych. Przeprowadzona inwentaryzacja z natury określa obszary geograficzne (wsie) o największym ilościowym występowaniu wyrobów zawierających azbest, ich rodzaju oraz przedstawia ocenę stanu wyrobów azbestowych (w większości przypadków są to płyty faliste lub płaskie, azbestowo-cementowe zastosowane jako pokrycia dachowe budynków i tylko w nielicznych przypadkach płyt są zastosowane jako ściany zewnętrzne budynków gospodarczych), a tym samym określa stopień pilności ich usunięcia i unieszkodliwienia.

Na terenie Gminy Choczewo zidentyfikowano występowanie wyrobów zawierających azbest na **472** obiektach z czego prawie 23% to wyroby azbestowe zastosowane jako pokrycie dachowe budynków mieszkalnych.

Łączna ilość zidentyfikowanych wyrobów zawierających azbest to **83.579 m²**

o szacunkowej masie 1420,243 Mg oraz około **1.900 mb** rurociągów sieci

wodociągowej ułożonych pod ziemią.

Potencjalnymi skutkami braku wdrożenia programu usuwania wyrobów zawierających azbest może być:

- Zwiększenie ilości odpadów składowanych nielegalnie czy w sposób nieprawidłowy,
- Wzmożona emisja włókien azbestowych na skutek nieodpowiedniego demontażu,
- Brak wyeliminowania wyrobów zawierających azbest w okresie prawnie do tego przewidzianym,
- Wzrost ilości „dzikich wysypisk” na których składowane będą odpady niebezpieczne,
- Niewłaściwe postępowanie z odpadami niebezpiecznymi przez mieszkańców co może prowadzić do pogorszenia zdrowia,

Brak realizacji zapisów „Programu usuwania azbestu dla Gminy Choczewo” prowadzić będzie do pogorszenia niektórych elementów środowiska, co negatywnie wpłynie będzie na zdrowie mieszkańców Gminy Choczewo. Wpływ braku realizacji „Programu usuwania azbestu dla Gminy Choczewo” objawiać się będzie:

- Wzrostem emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- Wzrostem zanieczyszczeń gleby,
- Dewastacją siedlisk naturalnych,
- Dewastacją walorów krajobrazowych i turystycznych gminy,
- Wzrostem zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Za przedsięwzięcia o potencjalnym oddziaływaniu na środowisko przewidziane do realizacji w „Programie usuwania azbestu dla Gminy Choczewo” w okresie 2014 – 2032 można uznać działania związane z:

- Demontażem wyrobów zawierających azbest,

- Transportem odpadów niebezpiecznych z miejsca ich wytworzenia (demontażu) do miejsca ich utylizacji,
- Utylizacją odpadów niebezpiecznych poprzez składowanie na uprawnionych do tego składowiskach.

Powyższe działania mogą negatywnie wpływać na ochronę jakości powietrza w przypadku nieodpowiedniego demontażu, transportu i unieszkodliwiania (wzrost zapylenia czy emisji włókien azbestowych do powietrza) również na etapie likwidacji nielegalnych składowisk.

Pozytywne aspekty wprowadzenia programu

- Poprzez przeprowadzoną inwentaryzację wyrobów zawierających azbest gmina uzyska wiedzę o ilości, rodzaju, i lokalizacji wyrobów zawierających azbest znajdujących się na terenie gminy,
- Przeprowadzona ocena stanu wyrobów zawierających azbest pozwoli ustalić okresy i ilości odpadów niebezpiecznych, które powinny zostać poddane unieszkodliwieniu,
- Pozyskana wiedza o ilości i lokalizacji wyrobów azbestowych powinna wyeliminować nieodpowiednie postępowanie z nimi przez mieszkańców, a zwłaszcza:
  - Przeprowadzanie demontażu przez uprawnione firmy, co powinno ograniczyć emisję włókien do atmosfery podczas prowadzonych prac i podczas transportu do miejsc unieszkodliwiania (poprzez odpowiednie zabezpieczenie odpadów do transportu),
  - Przekazywanie odpadów do unieszkodliwiania na uprawnionych składowiskach - nielegalne składowanie odpadów niebezpiecznych będzie można łatwo udowodnić,
- Wdrożenie systemu monitoringu realizacji „Programu...” ograniczy presję na środowisko – pozwoli określić miejsca powstawania odpadów niebezpiecznych w nadchodzących latach, co konsekwencji pozwoli na planowanie działań (finansowych, logistycznych i organizacyjnych) związanych z demontażem, transportem i unieszkodliwianiem azbestu,
- Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy przyczyni się do poprawy jakości środowiska i zmniejszy ryzyko narażenia mieszkańców gminy na substancje kancerogenne.

Wymienione czynniki będą miały pozytywny wpływ na powietrze, powierzchnię ziemi i zdrowie ludzi.

Negatywne aspekty

Prace związane z demontażem wyrobów zawierających azbest mogą powodować przedostawanie się włókien azbestowych do powietrza. W celu zminimalizowania skutków prowadzenia prac demontażowych, należy prace te powierzyć uprawnionym przedsiębiorcom (posiadającym decyzję Marszałka na prowadzenie prac z wyrobami zawierającymi azbest). Firmy specjalistyczne potrafią poprzez stosowane technologie, stosowanie środków ochrony osobistej pracowników i przygotowanie obiektu do demontażu ograniczyć negatywne skutki oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi podczas wykonywania prac.

Wytworzone odpady niebezpieczne należy przetransportować z miejsca ich wytworzenia do miejsca utylizacji. Zwiększenie ilości transportu będzie na terenie gminy nieistotne – w pierwszych latach rocznie program przewiduje transport ok. 32 ton odpadów, a w latach 2023 – 2032 ilość przewożonych odpadów ma wzrosnąć do ok. 90,0 ton rocznie. Jest to zaledwie kilka transportów w ciągu

roku, transporty te nie zmienią w istotny sposób emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz nie będą miały wpływu na poziom hałasu drogowego.

Realizacja zadań przewidzianych w Programie usuwania azbestu z terenu Gminy Choczewo wpłynie przede wszystkim na:

- Coroczne ograniczenie ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Choczewo,
- Usunięcie do roku 2032 wyrobów zawierających azbest z terenu gminy,
- Zmniejszy ryzyko narażenia ludności na substancje rakotwórcze, do których zaliczane są włókna azbestowe,
- Ograniczy degradację gleb i krajobrazu,
- Działania przyczynią się do poprawy jakości powietrza atmosferycznego.

Wobec powyższego stwierdza się, iż realizacja zadań wynikających z „Programu...” przyczyni się do poprawy stanu środowiska na obszarze gminy.

Brak realizacji projektowanego dokumentu, przyczyni się do pozostawienia stanu obecnego, a co za tym idzie wpłynie na pogarszanie stanu środowiska w przyszłych latach.

14. Podsumowanie

Gospodarka odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest, jest ważnym elementem całego systemu gospodarki odpadami, a także integralną częścią planów gospodarki odpadami gmin, powiatów i województw oraz planu krajowego.

Azbest należy do surowców charakteryzujących się niekorzystnym działaniem zarówno na zdrowie ludzi, jak i na środowisko naturalne. W związku z tym faktem od 1997 r. zakazano stosowania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Mimo istnienia zakazu stosowania azbestu w nowych budynkach i technologiach będzie on elementem struktury wielu obiektów jako materiał wbudowany jeszcze przez kilkanaście lat. Należy pamiętać, że nie jest szkodliwa sama obecność w budynku materiałów zawierających azbest. Niebezpieczeństwo pojawia się w wyniku nieprawidłowego obchodzenia się z tymi elementami, na skutek czego mogą one stać się niebezpieczne będąc źródłem emisji włókien azbestowych do powietrza.

Niezbędne jest zastosowanie się właścicieli i zarządców obiektów budowlanych do obowiązku prowadzenia okresowych kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest oraz przekazywania właściwym jednostkom danych o ilości, stanie i miejscu występowania azbestu. Istotna jest również świadomość przedsiębiorców wykonujących prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wykonywanie tych prac wyłącznie przez wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy, pozwoli wyeliminować zagrożenie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia.

Z tego względu jednym z głównych celów niniejszego programu jest edukacja i przybliżenie szerokim kręgom społeczeństwa problematyki bezpiecznej eksploatacji usuwania wyrobów zawierających azbest. Rola Gminy w problematyce azbestu sprowadza się do koordynacji działań związanych z usuwaniem azbestu i poszerzania świadomości mieszkańców w kwestii zagrożeń dotyczących wyrobów azbestowych i sposobów ich eliminowania.

Dla prawidłowej realizacji celów Programu usuwania azbestu niezbędna jest okresowa wymiana informacji pomiędzy starostwem powiatowym i gminami,

dotycząca stopnia zaawansowania realizacji poszczególnych zadań. Dlatego też przewiduje się wymianę ww. informacji w sposób zorganizowany - w ustalonej formie pisemnej lub elektronicznej (sprawozdawczość okresowa).

Informacje, jak postępować w trakcie eksploatacji, zabezpieczania lub usuwania azbestu i materiałów zawierających azbest, jak postępować z wytworzonymi odpadami, aż po ich deponowanie na składowisku, przedstawione w niniejszym dokumencie, powinny pomóc w rozpowszechnianiu stosowania dobrych wzorców bezpiecznego postępowania z azbestem i materiałami zawierającymi azbest.

Jedynym realnym źródłem finansowania programu usuwania azbestu w Gminie Choczewo w latach 2015 i 2017 jest wystąpienie o dotację do WFOŚiGW .

Są to realne środki, możliwe do pozyskania na lata 2015- 2017 pod warunkiem złożenia wniosku w danym roku w terminie, jaki zostanie podany na stronie www WFOŚiGW w Gdańsku. W przypadku podjęcia decyzji w sprawie wystąpienia do WFOŚiGW o dotację należy zabezpieczyć w budżecie Gminy Choczewo środki, które pokryją przynajmniej 15% kwoty wnioskowanej dotacji.

15. Spis tabel

Tabela nr 1	Wykaz miejscowości na terenie których stwierdzono występowanie wyrobów zawierających azbest
Tabela nr 2	Ilość wyrobów azbestowych w postaci rurociągów
Tabela nr 3	Zbiorcze zestawienie występowania azbestu z podziałem na budynki
Tabela nr 4	Zbiorcze zestawienie wg rodzaju wyrobów azbestowych
Tabela nr 5	Zbiorcze zestawienie wg przewidywanego terminu usunięcia wyrobów zawierających azbest (bez rurociągów)
Tabela nr 6	Zestawienie zbiorcze występowania azbestu wg form własności
Tabela nr 7	Wykaz składowisk przyjmujących azbest, położonych najbliższej gminy Choczewo
Tabela nr 8	Harmonogram realizacji „Programu usuwania azbestu...”
Tabela nr 9	Koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest w latach
Tabela nr 10	Koszty usunięcia wyrobów zawierających azbest w rozbiciu na rodzaje robót dla lat 2015 i 2016
Tabela nr 11	Harmonogram czasowo-finansowy wdrażania „Programu...”

16. Materiały źródłowe

Wykaz rozporządzeń dotyczących problematyki azbestowej,

stan na grudzień 2013 r.

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudnienia przy niektórych z tych prac (Dz. U. Nr 200, poz. 2047 z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397, z późn. zm.)
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 października 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196, poz. 1217)
4. Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1996 r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (M.P. Nr 19, poz. 231)
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie okresowych badań lekarskich pracowników zatrudnionych w zakładach, które stosowały azbest w produkcji (Dz. U. Nr 183, poz. 1896)
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 9 sierpnia 2004 r. w sprawie leczenia uzdrowiskowego osób zatrudnionych przy produkcji wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 185, poz. 1920, z późn. zm.)
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji, chemicznych ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o

- działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 890)
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru książeczki badań profilaktycznych dla osoby, która była lub jest zatrudniona w warunkach narażenia zawodowego w zakładach stosujących azbest w procesach technologicznych, sposobu jej wypełnienia i aktualizacji (Dz. U. Nr 13, poz. 109)
  9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 33, poz. 166)
  10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 września 2005 r. w sprawie leków związanych z chorobami wywołanymi pracą przy azbeście (Dz. U. Nr 189, poz. 1603)
  11. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833, z późn. zm.)
  12. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595)
  13. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. 2011 Nr 8, poz. 31)
  14. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649)
  15. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu (Dz. U. Nr 186, poz. 1553)
  16. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. Nr 216, poz. 1824)
  17. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 października 2007 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być skierowane nieselektywnie na składowiskach podziemnych (Dz. U. Nr 209, poz. 1514)
  18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206)
  19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. Nr 122, poz. 1055)
  20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 124, poz. 1033)
  21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 87)
  22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów (Dz. U. Nr 220, poz. 1858)
  23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549 oraz z 2009 r. Nr 39, poz. 320)
  23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania

- substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. 2013 Nr 0, poz. 24)
24. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 maja 2004 r. w sprawie warunków, w których uznaje się, że odpady nie są niebezpieczne (Dz. U. Nr 128, poz. 1347)
  25. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie podziemnych składowisk odpadów (Dz. U. Nr 298, poz. 1771)
  26. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz. U. Nr 95, poz. 558)
  27. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. Nr 249, poz. 1673)
  28. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 marca 2006 r. w sprawie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami i urządzeniami (Dz. U. Nr 49, poz. 356)
  29. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 08 grudnia 2010 r. w sprawie zakresu informacji oraz wzorów formularzy służących do sporządzania i przekazywania zbiorczych zestawień danych (Dz. U. Nr 249, poz. 1674)
  30. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 czerwca 2008 r. w sprawie rodzajów odpadów, których przewóz w celu unieszkodliwiania jest zabroniony (Dz. U. Nr 119, poz. 769)
  31. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz. U. Nr 206, poz. 1291)
  32. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 2013 Nr 0, poz. 25)
  37. Oświadczenie Rządowe z dnia 16 stycznia 2009 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. Nr 27, poz. 162)
  33. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 108, poz. 953, z późn.zm.)
  34. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu i sposobu stosowania przepisów o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych do transportu odpadów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 236, poz. 1986)
  35. Rozporządzenie Ministra Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie świadectwa dopuszczenia pojazdu ADR (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 192)
  35. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126)
  36. Rozporządzenie Ministra Transportu Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie prowadzenia kursów w zakresie przewozu towarów niebezpiecznych (Dz. U. 2012Nr 0, poz. 619)

Wykaz ustaw dotyczących problematyki azbestowej, stan na grudzień 2013 r.

37. Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. Z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.)
38. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. O zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Z 2004 r. Nr 3, poz. 20, z późn. zm.)
39. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. Z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.)

40. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Z 2008 r. Nr 25, Poz. 150, z późn. zm.)
41. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. O odpadach (Dz. U. Z 2007 r. Nr 39, poz. 251, z późn. zm.)
42. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. O wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, Ustawy o odpadach oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085, z późn. zm.)
43. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. O substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, z późn. zm.)
44. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. O przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. Nr 199, poz. 1671, z późn. zm.)
45. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. O zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Z 2005 r. Nr 180, poz. 1495)

Dyrektywy Rady EWG

46. Dyrektywa Rady Nr 80/1107/EWG z dnia 27 listopada 1980 r. w sprawie ochrony osób narażonych na ekspozycję szkodliwych substancji (ze zmianami wynikającymi z dyrektywy Nr 91/322/EWG z dnia 29 maja 1991 r.).
47. Dyrektywa Rady Nr 83/477/EWG z dnia 19 września 1983 r. o ochronie pracowników przed zagrożeniem związanym z narażeniem na działanie azbestu w pracy (znowelizowana Dyrektywą Rady Nr 91/382/EWG).
48. Dyrektywa Rady Nr 90/394/EWG z dnia 28 czerwca 1990 r. w sprawie ochrony pracowników przed narażeniem na z czynniki rakotwórcze w środowisku pracy (znowelizowana Dyrektywą Rady Nr 99/38/WE).
49. Dyrektywa Rady Nr 91/382/EWG z dnia 25 czerwca 1991 r. o dopuszczalnym stężeniu włókien azbestu (uzupełnienie do Dyrektywy Nr 83/477/EWG).
50. Dyrektywa Rady Nr 94/33/EWG z dnia 22 czerwca 1994 r. w sprawie ochrony młodocianych w miejscu pracy.
51. Dyrektywa Rady Nr 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów.
52. Dyrektywa Rady Nr 76/769/EWG z dnia 27 lipca 1976 r. w sprawie zasad prawa, przepisów i środków administracyjnych krajów członkowskich Wspólnoty Europejskiej, jak również odnoszących się do ograniczeń w zakresie handlu i stosowania substancji niebezpiecznych.
53. Dyrektywa Rady Nr 83/478/EWG z dnia 19 września 1983 r. w sprawie ujednoczenia ustawodawstwa, przepisów i postanowień krajów członkowskich.
54. Dyrektywa Rady Nr 85/610/EWG z dnia 20 grudnia 1985 r. jako uzupełnienie do Dyrektywy Nr 76/769/EWG.
55. Dyrektywa Rady Nr 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1987 r. o ochronie bezpieczeństwa i higieny w miejscu pracy.
56. Dyrektywa Rady Nr 87/217/EWG z dnia 19 marca 1987 r. w sprawie zapobiegania i zmniejszania zanieczyszczenia środowiska azbestem.
57. Dyrektywa Rady Nr 89/106/EWG z dnia 21 grudnia 1988 r. w sprawie zbliżania ustawodawstwa, przepisów i postanowień administracyjnych krajów członkowskich, dotyczących produktów budowlanych.
58. Dyrektywa Rady Nr 91/659/EWG z dnia 3 grudnia 1991 r. w sprawie zbliżania ustawodawstwa, przepisów i postanowień administracyjnych krajów członkowskich, dotyczących wprowadzania ograniczeń w zakresie rozprowadzania na rynku i stosowania niebezpiecznych substancji i wyrobów technicznego zastosowania.
59. Dyrektywa Rady Nr 84/360/EWG z dnia 28 czerwca 1984 r. w sprawie zanieczyszczeń środowiska przez zakłady przemysłowe.
60. Dyrektywa Rady Nr 98/24/WE z dnia 7 kwietnia 1998 r. w sprawie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracowników przed niebezpieczeństwem związanym ze środkami chemicznymi w miejscu pracy.

61. Dyrektywa Rady 99/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów.
62. Dyrektywa Rady 91/689/WE z dnia 12 grudnia 1991 r. w sprawie odpadów niebezpiecznych.
63. Rozporządzenie Rady 259/93 z dnia 1 lutego 1993 r. w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów w obrębie Wspólnoty, do Wspólnoty i poza jej obszar.
64. Dyrektywa Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 r. nowelizująca Dyrektywę 85/337/EWG - w sprawie oceny oddziaływania niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć na środowisko.
65. Dyrektywa Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. w sprawie zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i kontroli.
66. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny skutków oddziaływania na środowisku niektórych planów i programów.
67. Dyrektywa Rady 91/692/WE z dnia 23 grudnia 1991 r. w sprawie normalizacji i racjonalizacji sprawozdań dotyczących realizacji niektórych Dyrektyw Rady dotyczących środowiska.

Inne materiały

68. J. Dyczek. Charakterystyka, własności i zastosowanie azbestu. Akademia Górniczo-Hutnicza Kraków, Fundacja Łódzkie bez Azbestu, www.azbestlodz.pl.
69. Azbest - narażenie i skutki zdrowotne - dr hab. Edward Więcek, Bezpieczeństwo Pracy 2/2004.
70. Azbest - ekspozycja zawodowa i środowiskowa: skutki, profilaktyka.- Neonila Szeszenia-Dąbrowska, Łódź: Oficyna Wydawnicza Instytut Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera, 2004.
71. N. Szeszenia-Dąbrowska: Azbest a zdrowie człowieka. Materiał dydaktyczny na kurs specjalistyczny „Bezpieczne postępowanie z azbestem i materiałami zawierającymi azbest”. Kraków, AGH, 26.06.2003 r).
72. Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002 r.
73. Konwencja Nr 162 Konferencji Ogólnej Międzynarodowej Organizacji Pracy z dnia 24 czerwca 1986 r. - dotycząca bezpieczeństwa w stosowaniu azbestu.
74. Zalecenia Międzynarodowej Organizacji Pracy Nr 172 z dnia 24 czerwca 1986 r. dotyczące ochrony pracowników przed działaniem azbestu.
75. Program Ochrony Środowiska w Gminie Choczewo na lata 2008-2011 – Anna Panek

17. Załączniki

Uwaga: Z uwagi na wymogi ustawy o ochronie danych osobowych **USTAWA** z dnia 29 sierpnia 1997 r. o **ochronie danych osobowych**. (Dz. U. 1997 r. Nr 133 poz. 883 z późniejszymi zmianami). załączniki nr 1 przedstawiono w oddzielnym wykazie.

Załącznik nr 1– Szczegółowa inwentaryzacja występowania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Choczewo.

INWENTARYZACJA
Wyrobów zawierających azbest na terenie
Gminy Choczewo

Załącznik nr 1

Lp.	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	własność	Ilość m2	Ilość Mg	Stopec pilności	Rok unieszkodliwienia
1	Biebrowo	.0008	335/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	400	6,800	2	do 2027
2	Biebrowo	.0008	335/1	luz	falista	os. fizyczna	80	1,360	1	do 2018
3	Biebrowo	.0008	342/10	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
4	Biebrowo	.0008	342/9	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
5	Borkowo Lęborskie	.0005	68	luz	falista	os. fizyczna	70	1,190	1	do 2018
6	Borkowo Lęborskie	.0005	71	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	300	5,100	3	do 2032
7	Borkowo Lęborskie	.0005	71	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	150	2,550	2	do 2027
8	Borkowo Lęborskie	.0005	74	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
9	Borkowo Lęborskie	.0005	75	luz	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
10	Borkowo Lęborskie	.0005	77	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
11	Borkowo Lęborskie	.0005	85	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
12	Borkowo Lęborskie	.0005	88	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
13	Borkowo Lęborskie	.0005	101	luz	falista	os. fizyczna	100	1,700	1	do 2018
14	Borkowo Lęborskie	.0005	115	luz	falista	os. fizyczna	80	1,360	1	do 2018
15	Borkowo Lęborskie	.0005	246	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
16	Borkowo Lęborskie	.0005	80/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
17	Borkowo Lęborskie	.0005	80/1	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
18	Borkowo Lęborskie	.0005	128/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	260	4,420	3	do 2032
19	Borkowo Lęborskie	.0005	144/2	bud. gosp.	falista	os. prawna	280	4,760	3	do 2032
20	Borkowo Lęborskie	.0005	144/2	bud. gosp.	falista	os. prawna	300	5,100	3	do 2032
21	Borkowo Lęborskie	.0005	245/1	luz	falista	os. fizyczna	300	5,100	3	do 2018
22	Borkowo Lęborskie	.0005	344/4	luz	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
23	Borkowo Lęborskie	.0005	365/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
24	Choczewko	.0010	63/48	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	200	3,400	2	do 2027
25	Choczewko	.0010	63/48	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	130	2,210	2	do 2027
26	Choczewko	.0010	63/48	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
27	Choczewko	.0010	63/49	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
28	Choczewko	.0010	63/51	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
29	Choczewko	.0010	63/52	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
30	Choczewko	.0010	63/52	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
31	Choczewko	.0010	63/57	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027

cd, załącznika nr 1

Lp.	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	własność	Ilość m2	Ilość Mg	Stopec pilności	Rok unieszkodliwienia
32	Choczewko	.0010	63/65	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
33	Choczewko	.0010	63/65	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
34	Choczewko	.0010	63/70	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
35	Choczewko	.0010	64/17	bud. gosp.	falista	os. prawna	80	1,360	2	do 2027
36	Choczewo	.0006	198	luz	falista	os. fizyczna	80	1,360	1	do 2018
37	Choczewo	.0006	258	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
38	Choczewo	.0006	262	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
39	Choczewo	.0006	275	luz	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
40	Choczewo	.0006	276	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
41	Choczewo	.0006	278	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
42	Choczewo	.0006	278	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
43	Choczewo	.0006	280	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
44	Choczewo	.0006	316	luz	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
45	Choczewo	.0006	323	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
46	Choczewo	.0006	325	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	250	4,250	2	do 2027
47	Choczewo	.0006	343	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
48	Choczewo	.0006	343	luz	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
49	Choczewo	.0006	353	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	110	1,870	2	do 2027
50	Choczewo	.0006	353	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
51	Choczewo	.0006	358	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
52	Choczewo	.0006	362	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
53	Choczewo	.0006	366	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
54	Choczewo	.0006	368	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
55	Choczewo	.0006	373	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
56	Choczewo	.0006	375	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
57	Choczewo	.0006	378	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
58	Choczewo	.0006	379	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
59	Choczewo	.0006	407	luz	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
60	Choczewo	.0006	516	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	450	7,650	3	do 2032
61	Choczewo	.0006	517	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	450	7,650	3	do 2032
62	Choczewo	.0006	518	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	200	3,400	2	do 2027
63	Choczewo	.0006	519	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	260	4,420	3	do 2032
64	Choczewo	.0006	79/4	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
65	Choczewo	.0006	79/4	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
66	Choczewo	.0006	100/14	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
67	Choczewo	.0006	212/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
68	Choczewo	.0006	212/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
69	Choczewo	.0006	237/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
70	Choczewo	.0006	237/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
71	Choczewo	.0006	237/2	luz	falista	os. fizyczna	100	1,700	1	do 2018
72	Choczewo	.0006	249/5	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
73	Choczewo	.0006	257/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
74	Choczewo	.0006	260/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027

cd, załącznika nr 1

Lp.	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	własność	Ilość m2	Ilość Mg	Stopec pilności	Rok unieszkodliwienia
75	Choczewo	.0006	260/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	110	1,870	2	do 2027
76	Choczewo	.0006	270/10	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
77	Choczewo	.0006	270/27	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
78	Choczewo	.0006	326/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	450	7,650	3	do 2032
79	Choczewo	.0006	326/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	460	7,820	3	do 2032
80	Choczewo	.0006	340/5	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
81	Choczewo	.0006	345/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
82	Choczewo	.0006	345/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	340	5,780	3	do 2032
83	Choczewo	.0006	349/7	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	110	1,870	2	do 2027
84	Choczewo	.0006	350/7	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	110	1,870	2	do 2027
85	Choczewo	.0006	350/7	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
86	Choczewo	.0006	350/8	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
87	Choczewo	.0006	356/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
88	Choczewo	.0006	356/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
89	Choczewo	.0006	357/7	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
90	Choczewo	.0006	357/7	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
91	Choczewo	.0006	357/7	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
92	Choczewo	.0006	523/10	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
93	Choczewo	.0006	523/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	90	1,530	2	do 2027
94	Choczewo	.0006	523/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	90	1,530	2	do 2027
95	Choczewo	.0006	533/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
96	Choczewo	.0006	533/13	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	35	0,595	1	do 2018
97	Choczewo	.0006	533/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
98	Choczewo	.0006	533/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
99	Choczewo	.0006	533/5	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
100	Choczewo	.0006	533/5	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	35	0,595	1	do 2018
101	Choczewo	.0006	533/6	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
102	Choczewo	.0006	533/6	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	35	0,595	1	do 2018
103	Choczewo	.0006	533/7	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	35	0,595	1	do 2018
104	Choczewo	.0006	534/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	260	4,420	3	do 2032
105	Choczewo	.0006	549/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	350	5,950	3	do 2032
106	Choczewo	.0006	549/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
107	Ciekocinko	.0004	144/50	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
108	Ciekocinko	.0004	144/53	luz	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
109	Ciekocinko	.0004	144/54	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
110	Ciekocinko	.0004	144/55	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
111	Ciekocinko	.0004	144/57	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	150	2,550	2	do 2027
112	Ciekocinko	.0004	144/57	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
113	Ciekocinko	.0004	144/63	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
114	Ciekocinko	.0004	144/67	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
115	Ciekocino	.0004	38	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
116	Ciekocino	.0004	65	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
117	Ciekocino	.0004	65	luz	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018

cd, załącznika nr 1

Lp.	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	własność	Ilość m2	Ilość Mg	Stopec pilności	Rok unieszkodliwienia
118	Ciekocino	.0004	66	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
119	Ciekocino	.0004	19/4	luz	falista	os. fizyczna	30	0,510	1	do 2018
120	Ciekocino	.0004	110/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
121	Gardkowice	.0015	166/16	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
122	Gardkowice	.0015	166/16	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
123	Gardkowice	.0015	166/18	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
124	Gardkowice	.0015	166/21	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	480	8,160	3	do 2032
125	Gardkowice	.0015	166/24	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	840	14,280	3	do 2032
126	Gościęcino	.0003	59	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
127	Gościęcino	.0003	60	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
128	Gościęcino	.0003	60	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
129	Gościęcino	.0003	69	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
130	Gościęcino	.0003	69	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
131	Gościęcino	.0003	73	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
132	Gościęcino	.0003	46/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
133	Gościęcino	.0003	56/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	340	5,780	3	do 2032
134	Jackowo	.0001	53/8	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
135	Jackowo	.0001	54/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	35	0,595	1	do 2018
136	Jackowo	.0001	54/9	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
137	Jackowo	.0001	58/7	luz	falista	os. fizyczna	30	0,510	1	do 2018
138	Jackowo	.0001	58/12	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	110	1,870	2	do 2027
139	Jackowo	.0001	64/6	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	30	0,510	1	do 2018
140	Jackowo	.0001	64/7	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	30	0,510	1	do 2018
141	Jackowo	.0001	53/16	bud. gosp.	falista	os. prawna	3000	51,000	3	do 2032
142	Jackowo	.0001	53/16	bud. gosp.	falista	os. prawna	1500	25,500	3	do 2032
143	Jackowo	.0001	53/16	bud. gosp.	falista	os. prawna	80	1,360	2	do 2027
144	Jackowo	.0001	64/17	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
145	Jackowo	.0001	64/17	luz	falista	os. fizyczna	100	1,700	1	do 2018
146	Jackowo	.0001	64/20	luz	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
147	Jackowo	.0001	64/25	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	70	1,190	2	do 2027
148	Jackowo	.0001	64/27	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
149	Jackowo	.0001	64/28	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
150	Jackowo	.0001	64/46	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	30	0,510	2	do 2027
151	Kierzkowo	.0016	68	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
152	Kierzkowo	.0016	68	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	150	2,550	2	do 2027
153	Kierzkowo	.0016	100	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
154	Kierzkowo	.0016	102	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
155	Kierzkowo	.0016	102	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
156	Kierzkowo	.0016	103	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
157	Kierzkowo	.0016	103	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
158	Kierzkowo	.0016	104	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	40	0,680	2	do 2027
159	Kierzkowo	.0016	110	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
160	Kierzkowo	.0016	125	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027

cd, załącznika nr 1

Lp.	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	własność	Ilość m2	Ilość Mg	Stopec pilności	Rok unieszkodliwienia
161	Kierzkowo	.0016	125	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
162	Kierzkowo	.0016	126	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
163	Kierzkowo	.0016	186	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
164	Kierzkowo	.0016	186	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
165	Kierzkowo	.0016	262	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	200	3,400	2	do 2027
166	Kierzkowo	.0016	48/4	luz	falista	os. fizyczna	120	2,040	1	do 2018
167	Kierzkowo	.0016	48/9	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
168	Kierzkowo	.0016	52/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
169	Kierzkowo	.0016	60/8	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	250	4,250	2	do 2027
170	Kierzkowo	.0016	60/8	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	500	8,500	3	do 2032
171	Kierzkowo	.0016	60/8	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
172	Kierzkowo	.0016	61/4	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	200	3,400	2	do 2027
173	Kierzkowo	.0016	61/4	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
174	Kierzkowo	.0016	99/4	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
175	Kierzkowo	.0016	105/5	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	106	1,802	2	do 2027
176	Kierzkowo	.0016	193/8	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	320	5,440	3	do 2032
177	Kierzkowo	.0016	244/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	240	4,080	2	do 2027
178	Kierzkowo	.0016	260/3	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
179	Kierzkowo	.0016	270/4	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	240	4,080	2	do 2027
180	Kierzkowo	.0016	270/4	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	260	4,420	3	do 2032
181	Kierzkowo	.0016	35/4\	bud. gosp.	falista	JST	10	0,170	1	do 2018
182	Kierzkowo	.0016	366/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
183	Kopalino	.0002	57	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
184	Kopalino	.0002	57	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
185	Kopalino	.0002	57	luz	falista	os. fizyczna	45	0,765	1	do 2018
186	Kopalino	.0002	58	luz	falista	os. fizyczna	85	1,445	1	do 2018
187	Kopalino	.0002	62	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	135	2,295	2	do 2027
188	Kopalino	.0002	64	luz	falista	os. fizyczna	25	0,425	1	do 2018
189	Kopalino	.0002	79	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
190	Kopalino	.0002	79	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
191	Kopalino	.0002	51/2	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	130	2,210	2	do 2027
192	Kopalino	.0002	63/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	185	3,145	2	do 2027
193	Kopalino	.0002	81/4	bud. gosp.	falista	JST	20	0,340	1	do 2018
194	Kopalino	.0002	23/8	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
195	Kopalino	.0002	117/5	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
196	Kopalino	.0002	238/16	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	260	4,420	3	do 2032
197	Kopalino	.0002	77/15	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
198	Kopalino	.0002	77/15	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
199	Kopalino	.0002	77/15	luz	falista	os. fizyczna	80	1,360	1	do 2018
200	Kurowo	.0010	31/6	bud. gosp.	falista	os. prawna	40	0,680	1	do 2018
201	Kurowo	.0010	31/5	bud. mieszk.	falista	os. prawna	160	2,720	2	do 2027
202	Kurowo	.0010	29/6	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
203	Kurowo	.0010	31/7	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027

cd, załącznika nr 1

Lp.	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	własność	Ilość m2	Ilość Mg	Stopec pilności	Rok unieszkodliwienia
204	Kurowo	.0010	31/7	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
205	Kurowo	.0010	31/24	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
206	Kurowo	.0010	31/30	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
207	Kurowo	.0010	31/36	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
208	Kurowo	.0010	31/37	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
209	Lubiatowo	.0013	58	luz	falista	os. fizyczna	30	0,510	1	do 2018
210	Lubiatowo	.0013	51/4	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	130	2,210	2	do 2027
211	Lubiatowo	.0013	130/3	luz	falista	os. fizyczna	25	0,425	1	do 2018
212	Lubiatowo	.0013	141/14	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	84	1,428	2	do 2027
213	Lubiatowo	.0013	141/14	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
214	Lubiatowo	.0013	147/6	bud. mieszk.	płatka	os. fizyczna	120	1,440	2	do 2027
215	Lubiatowo	.0013	244/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
216	Lubiatowo	.0013	244/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
217	Lubiatowo	.0013	61/27	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	110	1,870	2	do 2027
218	Lubiatowo	.0013	80/19	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	108	1,836	2	do 2027
219	Lublewko	.0012	100/14	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
220	Lublewko	.0012	100/16	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
221	Lublewko	.0012	100/18	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
222	Lublewko	.0012	100/21	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
223	Lublewko	.0012	100/45	bud. gosp.	falista	os. prawna	80	1,360	2	do 2027
224	Lublewko	.0012	100/45	bud. gosp.	falista	os. prawna	10	0,170	1	do 2018
225	Lublewko	.0012	100/45	bud. gosp.	falista	os. prawna	800	13,600	3	do 2032
226	Lublewko	.0012	100/45	bud. gosp.	falista	os. prawna	1000	17,000	3	do 2032
227	Lublewko	.0012	100/45	bud. gosp.	falista	os. prawna	1800	30,600	3	do 2032
228	Lublewko	.0012	100/45	bud. gosp.	falista	os. prawna	180	3,060	2	do 2027
229	Lublewko	.0012	100/45	bud. gosp.	falista	os. prawna	1000	17,000	3	do 2032
230	Lublewko	.0012	111/35	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
231	Lublewko	.0012	111/36	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	400	6,800	2	do 2027
232	Lublewko	.0012	115/31	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
233	Lublewko	.0012	115/31	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
234	Lublewko	.0012	115/4	luz	falista	os. fizyczna	30	0,510	1	do 2018
235	Lublewko	.0012	115/49	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
236	Lublewko	.0012	115/5	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
237	Lublewko	.0012	115/9	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
238	Lublewo Lęborskie	.0012	24/2	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
239	Lublewo Lęborskie	.0012	24/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
240	Lublewo Lęborskie	.0012	131/9	bud. gosp.	falista	os. prawna	3200	54,400	3	do 2032
241	Lublewo Lęborskie	.0012	131/9	bud. gosp.	falista	os. prawna	2000	34,000	3	do 2032
242	Lublewo Lęborskie	.0012	131/9	bud. gosp.	falista	os. prawna	1000	17,000	3	do 2032
243	Lublewo Lęborskie	.0012	131/9	bud. gosp.	falista	os. prawna	50	0,850	1	do 2018
244	Lublewo Lęborskie	.0012	131/9	bud. gosp.	falista	os. prawna	400	6,800	3	do 2032

cd, załącznika nr 1

Lp.	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	własność	Ilość m2	Ilość Mg	Stopeczeń pilności	Rok unieszkodliwienia
245	Lublewo Lęborskie	.0012	131/9	bud. gosp.	falista	os. prawna	740	12,580	3	do 2032
246	Lublewo Lęborskie	.0012	131/9	bud. gosp.	falista	os. prawna	1200	20,400	3	do 2032
247	Lublewo Lęborskie	.0012	131/9	bud. gosp.	falista	os. prawna	1400	23,800	3	do 2032
248	Lublewo Lęborskie	.0012	131/9	bud. gosp.	falista	os. prawna	600	10,200	3	do 2032
249	Lublewo Lęborskie	.0012	137/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
250	Lublewo Lęborskie	.0012	151/41	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
251	Lublewo Lęborskie	.0012	151/44	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
252	Lublewo Lęborskie	.0012	151/50	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
253	Lublewo Lęborskie	.0012	151/51	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
254	Lublewo Lęborskie	.0012	151/56	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	45	0,765	1	do 2018
255	Lublewo Lęborskie	.0012	151/57	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
256	Lublewo Lęborskie	.0012	151/59	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	45	0,765	1	do 2018
257	Lublewo Lęborskie	.0012	151/59	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
258	Lublewo Lęborskie	.0012	151/60	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
259	Lublewo Lęborskie	.0012	151/65	luz	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
260	Lublewo Lęborskie	.0012	155/24	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
261	Lublewo Lęborskie	.0012	155/24	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
262	Lublewo Lęborskie	.0012	155/25	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
263	Lublewo Lęborskie	.0012	155/25	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
264	Lublewo Lęborskie	.0012	155/3	luz	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
265	Lublewo Lęborskie	.0012	155/32	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
266	Lublewo Lęborskie	.0012	155/4	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	600	10,200	2	do 2027
267	Lublewo Lęborskie	.0012	155/41	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
268	Lublewo Lęborskie	.0012	155/42	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
269	Lublewo Lęborskie	.0012	155/46	luz	falista	os. fizyczna	10	0,170	1	do 2018
270	Lublewo Lęborskie	.0012	155/48	luz	falista	os. fizyczna	30	0,510	1	do 2018
271	Lublewo Lęborskie	.0012	155/51	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	4	0,068	2	do 2027
272	Lublewo Lęborskie	.0012	155/7	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	25	0,425	1	do 2018
273	Lublewo Lęborskie	.0012	155/80	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
274	Łętowo	.0015	133	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	20	0,340	2	do 2027
275	Łętowo	.0015	151/11	bud. gosp.	falista	os. prawna	800	13,600	3	do 2032

cd, załącznika nr 1

Lp.	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	własność	Ilość m2	Ilość Mg	Stopeczeń pilności	Rok unieszkodliwienia
276	Łętowo	.0015	151/11	bud. gosp.	falista	os. prawna	600	10,200	3	do 2032
277	Łętowo	.0015	151/11	bud. gosp.	falista	os. prawna	200	3,400	2	do 2027
278	Łętowo	.0015	151/4	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	240	4,080	2	do 2027
279	Łętowo	.0015	155/10	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	340	5,780	2	do 2027
280	Łętowo	.0015	155/13	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
281	Łętowo	.0015	155/14	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
282	Łętowo	.0015	155/17	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
283	Łętowo	.0015	155/18	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	260	4,420	2	do 2027
284	Łętowo	.0015	155/24	luz	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
285	Łętowo	.0015	155/29	luz	falista	os. fizyczna	80	1,360	1	do 2018
286	Łętowo	.0015	155/34	luz	falista	os. fizyczna	80	1,360	1	do 2018
287	Łętowo	.0015	155/36	luz	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
288	Łętowo	.0015	155/45	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
289	Łętowo	.0015	155/46	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
290	Łętowo	.0015	168/13	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
291	Łętowo	.0015	168/13	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
292	Osieki Łęborskie	.0016	33/5	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
293	Osieki Łęborskie	.0016	17/8	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	240	4,080	2	do 2027
294	Osieki Łęborskie	.0016	17/8	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	145	2,465	2	do 2027
295	Osieki Łęborskie	.0016	17/8	luz	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
296	Osieki Łęborskie	.0016	15/13	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	185	3,145	2	do 2027
297	Osieki Łęborskie	.0016	15/16	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	110	1,870	2	do 2027
298	Osieki Łęborskie	.0016	15/26	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
299	Osieki Łęborskie	.0016	15/29	luz	falista	os. fizyczna	30	0,510	1	do 2018
300	Osieki Łęborskie	.0016	15/31	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
301	Osieki Łęborskie	.0016	15/31	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
302	Osieki Łęborskie	.0016	15/35	bud. gosp.	falista	os. prawna	400	6,800	3	do 2032
303	Osieki Łęborskie	.0016	15/43	bud. gosp.	falista	os. prawna	360	6,120	3	do 2032
304	Osieki Łęborskie	.0016	15/43	bud. gosp.	falista	os. prawna	350	5,950	3	do 2032
305	Osieki Łęborskie	.0016	17/27	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	240	4,080	2	do 2027
306	Osieki Łęborskie	.0016	17/48	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
307	Osieki Łęborskie	.0016	17/53	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
308	Osieki Łęborskie	.0016	17/55	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
309	Osieki Łęborskie	.0016	17/60	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027

cd, załącznika nr 1

Lp.	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	własność	Ilość m2	Ilość Mg	Stopec pilności	Rok unieszkodliwienia
310	Osieki Lęborskie	.0016	17/61	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
311	Osieki Lęborskie	.0016	17/68	luz	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
312	Osieki Lęborskie	.0016	33/16	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	220	3,740	2	do 2027
313	Osieki Lęborskie	.0016	33/18	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
314	Osieki Lęborskie	.0016	33/27	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	130	2,210	2	do 2027
315	Osieki Lęborskie	.0016	33/54	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
316	Osieki Lęborskie	.0016	33/70	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	70	1,190	1	do 2018
317	Przebendowo	.0014	26	bud. gosp.	falista	JST	10	0,170	1	do 2018
318	Przebendowo	.0014	43/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	1000	17,000	3	do 2032
319	Przebendowo	.0014	43/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	400	6,800	3	do 2032
320	Przebendowo	.0014	49/3	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
321	Przebendowo	.0014	49/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
322	Przebendowo	.0014	43/16	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
323	Przebendowo	.0014	43/16	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
324	Przebendowo	.0014	43/23	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
325	Przebendowo	.0014	43/27	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
326	Przebendowo	.0014	43/31	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
327	Przebendowo	.0014	43/31	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
328	Sasino	.0007	18	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
329	Sasino	.0007	18	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
330	Sasino	.0007	202	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	90	1,530	2	do 2027
331	Sasino	.0007	249	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	200	3,400	2	do 2027
332	Sasino	.0007	275	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	240	4,080	2	do 2027
333	Sasino	.0007	285	bud. gosp.	falista	os. prawna	60	1,020	1	do 2018
334	Sasino	.0007	306	luz	falista	os. fizyczna	30	0,510	1	do 2018
335	Sasino	.0007	308	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
336	Sasino	.0007	308	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
337	Sasino	.0007	346	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
338	Sasino	.0007	484	bud. gosp.	falista	lasy państwowe	60	1,020	1	do 2018
339	Sasino	.0007	1/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	250	4,250	2	do 2027
340	Sasino	.0007	16/7	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
341	Sasino	.0007	16/7	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	200	3,400	2	do 2027
342	Sasino	.0007	15/39	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	30	0,510	1	do 2018
343	Sasino	.0007	199/22	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	50	0,850	2	do 2027
344	Sasino	.0007	201/6	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
345	Sasino	.0007	228/11	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	360	6,120	3	do 2032
346	Sasino	.0007	264/2	luz	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
347	Sasino	.0007	265/3	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
348	Sasino	.0007	268/25	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	240	4,080	2	do 2027
349	Sasino	.0007	276/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018

cd, załącznika nr 1

Lp.	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	własność	Ilość m2	Ilość Mg	Stopec pilności	Rok unieszkodliwienia
350	Sasino	.0007	276/2	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
351	Sasino	.0007	313/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	40	0,680	2	do 2027
352	Sasino	.0007	336/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	240	4,080	2	do 2027
353	Sasino	.0007	336/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
354	Sasino	.0007	339/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
355	Sasino	.0007	339/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
356	Sasino	.0007	408/19	luz	falista	os. fizyczna	5	0,085	1	do 2018
357	Sasino	.0007	435/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	65	1,105	1	do 2018
358	Sasino	.0007	485/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
359	Sasino	.0007	485/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
360	Stajkowo	.0015	44	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
361	Stajkowo	.0015	45	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
362	Stajkowo	.0015	45	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
363	Stajkowo	.0015	50	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
364	Stajkowo	.0015	50	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
365	Stajkowo	.0015	55	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
366	Stajkowo	.0015	55	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	250	4,250	2	do 2027
367	Stajkowo	.0015	55	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	45	0,765	1	do 2018
368	Stajkowo	.0015	73	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
369	Stajkowo	.0015	73	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
370	Stajkowo	.0015	43/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
371	Stajkowo	.0015	43/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	20	0,340	2	do 2027
372	Stajkowo	.0015	47/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
373	Stajkowo	.0015	47/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
374	Stajkowo	.0015	47/2	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
375	Stajszewo	.0008	32	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
376	Stajszewo	.0008	51	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
377	Stajszewo	.0008	53	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
378	Stajszewo	.0008	53	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
379	Stajszewo	.0008	63	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	240	4,080	2	do 2027
380	Stajszewo	.0008	64	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
381	Stajszewo	.0008	74	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	240	4,080	2	do 2027
382	Stajszewo	.0008	78	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
383	Stajszewo	.0008	82	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	200	3,400	2	do 2027
384	Stajszewo	.0008	361	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	30	0,510	1	do 2018
385	Stajszewo	.0008	361	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	480	8,160	3	do 2032
386	Stajszewo	.0008	361	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
387	Stajszewo	.0008	61/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
388	Stajszewo	.0008	62/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	240	4,080	2	do 2027
389	Stajszewo	.0008	62/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
390	Stajszewo	.0008	77/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
391	Stajszewo	.0008	77/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
392	Stajszewo	.0008	77/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018

cd, załącznika nr 1

Lp.	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	własność	Ilość m2	Ilość Mg	Stopec pilności	Rok unieszkodliwienia
393	Stąjszewo	.0008	77/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
394	Stąjszewo	.0008	97/5	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
395	Stąjszewo	.0008	381/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
396	Stąjszewo	.0008	381/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
397	Stąjszewo	.0008	381/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
398	Stąjszewo	.0008	381/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
399	Stąjszewo	.0008	381/3	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
400	Stąjszewo	.0008	381/3	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
401	Stąjszewo	.0008	383/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
402	Stąjszewo	.0008	383/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
403	Starbienino	.0012	44	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
404	Starbienino	.0012	36/5	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
405	Starbienino	.0012	40/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
406	Starbienino	.0012	31/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
407	Zwarcienko	.0009	46/3	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
408	Zwarcienko	.0009	46/4	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
409	Zwarcienko	.0009	46/36	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
410	Zwarcienko	.0009	46/36	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
411	Zwarcienko	.0009	46/37	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	50	0,850	1	do 2018
412	Zwartowo	.0009	1/7	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
413	Zwartowo	.0009	1/7	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
414	Zwartowo	.0009	1/15	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
415	Zwartowo	.0009	1/20	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
416	Zwartowo	.0009	1/21	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
417	Zwartowo	.0009	1/24	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
418	Zwartowo	.0009	1/28	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	1800	30,600	3	do 2032
419	Zwartowo	.0009	1/29	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	1600	27,200	3	do 2032
420	Zwartowo	.0009	1/29	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	1800	30,600	3	do 2032
421	Zwartowo	.0009	1/29	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	340	5,780	3	do 2032
422	Zwartowo	.0009	16/8	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
423	Zwartowo	.0009	12/6	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
424	Zwartowo	.0009	12/10	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	240	4,080	2	do 2027
425	Zwartowo	.0009	12/10	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
426	Zwartowo	.0009	16/16	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
427	Zwartowo	.0009	16/32	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
428	Zwartowo	.0009	16/37	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
429	Zwartowo	.0009	16/38	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
430	Zwartowo	.0009	366/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	300	5,100	3	do 2032
431	Zwartowo	.0009	366/1	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
432	Zwartowo	.0009	366/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	300	5,100	3	do 2032
433	Zwartowo	.0009	366/2	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
434	Zwartowo	.0009	370/8	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
435	Zwartowo	.0009	370/8	luz	falista	os. fizyczna	30	0,510	1	do 2018

cd, załącznika nr 1

Lp.	Miejscowość	Obręb	Nr działki	Rodzaj budynku	Rodzaj wyr. azbestowego	własność	Ilość m2	Ilość Mg	Stopec pilności	Rok unieszkodliwienia
436	Zwartówko	.0011	95	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
437	Zwartówko	.0011	40/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	200	3,400	2	do 2027
438	Zwartówko	.0011	40/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
439	Zwartówko	.0011	47/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
440	Zwartówko	.0011	58/5	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
441	Zwartówko	.0011	58/5	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	140	2,380	2	do 2027
442	Zwartówko	.0011	93/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
443	Zwartówko	.0011	96/1	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
444	Zwartówko	.0011	97/5	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	320	5,440	3	do 2032
445	Zwartówko	.0011	97/5	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
446	Zwartówko	.0011	14/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
447	Zwartówko	.0011	14/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
448	Zwartówko	.0011	18/2	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
449	Zwartówko	.0011	18/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
450	Zwartówko	.0011	3/3	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
451	Zwartówko	.0011	3/3	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
452	Zwartówko	.0011	16/10	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	80	1,360	2	do 2027
453	Żelazno	.0014	74/6	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
454	Żelazno	.0014	89/2	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	102	1,734	2	do 2027
455	Żelazno	.0014	89/2	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	20	0,340	1	do 2018
456	Żelazno	.0014	93/4	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
457	Żelazno	.0014	93/5	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	60	1,020	2	do 2027
458	Żelazno	.0014	93/6	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	100	1,700	2	do 2027
459	Żelazno	.0014	93/6	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
460	Żelazno	.0014	93/8	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
461	Żelazno	.0014	93/10	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
462	Żelazno	.0014	74/16	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	180	3,060	2	do 2027
463	Żelazno	.0014	74/27	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
464	Żelazno	.0014	74/28	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	60	1,020	1	do 2018
465	Żelazno	.0014	93/14	bud. mieszk.	falista	os. fizyczna	160	2,720	2	do 2027
466	Żelazno	.0014	93/21	bud. mieszk.	falista	os. prawna	420	7.140	2	do 2027
467	Żelazno	.0014	93/22	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	1500	25,500	3	do 2032
468	Żelazno	.0014	93/26	luz	falista	os. fizyczna	40	0,680	1	do 2018
469	Żelazno	.0014	93/27	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	120	2,040	2	do 2027
470	Żelazno	.0014	93/30	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	500	8,500	3	do 2032
471	Żelazno	.0014	93/30	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	280	4,760	3	do 2032
472	Żelazno	.0014	93/30	bud. gosp.	falista	os. fizyczna	1500	25,500	3	do 2032